

Två valspråk

Förord till den elektroniska utgåvan

Denna komedi från 1892 av **Anna Wahlenberg** (1858-1933) har digitaliserats av Dramawebben och i januari 2013 anpassats för Projekt Runeberg av Ralph E.

PERSONERNA:

HERMENS, bankdirektör.

FRU HERMENS.

WALTER, kamrer i faderns bank

deras barn.

ADA.

HANNA, Walters fästmö.

ERNST BERGENHJELM, häradshöfding, Adas fästman.

WILHELM THORIN, artist.

FRIHERRINNAN LEJONSKJÖLD.

KONSULINNAN HORNER.

FRU LETSTRÖM.

KAMMARRÅDINNAN KULL.

*

FÖRSTA AKTEN.

Elegant salong hos Hermens. I fonden dörr till matsalen. Till vänster två fönster. Till höger närmast fonden dörr till tamburen. Till höger närmast scenen dörr till de inre rummen. Spegelbord mellan fönsterna.

Visitdag hos fru Hermens. Friherrinnan Lejonskjöld, fru Letström, konsulinnan Horner, kammarråddinnan Kull och fru Hermens tillsammans i en grupp. Hanna orolig än hos den ena, än hos den andra. Ada och Enist Bergenhjelm något afsides i ömt joller med armarna om hvarandras lif.

Konsulinnan Horner.

Nej, nu får jag verkligen lof att slita inig härifrån. Vi äter fyra, och klockan är redan tre kvart. Ajö, ajö!

(Tar af sked.)

Fru Hermens.

Tack för visiten!

Konsulinnan *(till Ada och Ernst).*

Ajö, ajö, mina små turturdufvor! *(Kysser Ada på kinden och hvissar högt, i del hon leende ser på Ernst.)* Din fästman stannar väl kvar till middagen? Ada.

Ja, det gör han nästan hvar dag. Han har närmare hit än hem till sig.

(De fortsätta samtalet skämtande och skrattande.)

KAMMARRÅDDINNAN Kull *(betraktar de förlofvade).*

Häradslöfding Bergenhjelm ser da ut, som om han vore den lyckligaste fästman under solen.

Friherrinnan Lejonskjöld.

Jag tycker inte lilla Ada ser olycklig nt, hon heller.

Fru Letström.

När ska de gifta sig?

Fru Hermens.

De vill inte vänta längre än till sommaren.

Friherrinnan *(med en blick på Hanna).*

Nå, än Walter då?

Fru Hermens.

Åh, han har inte tid att tänka på det ännu. Banken upptar honom så godt som hela dagarna, och så har han förmyndargöromål och andra uppdrag dessemellan. Han får först och främst lof att skaffa sig en ställning.

Fru Letström.

Han ä' och blir en glädje för sina föräldrar. Tänk hvad han ä' snäll och arbetsam. Fru Hermens.

Ja, man ser lionom knappt annat än vid måltiderna ocli efter tio om kvällarna.

Hanna.

Eller elfva. Dn ska få se, tant, att om vi få tid att gifta oss någon gång, så blir det en kväll klockan elfva.

Fru Hermens *{ utan att låtsas om Hannas ord, men klappande henne på handen).*

Och så ska Hanna resa hem till sina föräldrar en tid. De längta så mycket efter benne.

Hanna.

Längta de efter mig! . . .

(Tystnar tvärt vid en blick från fru Hermens.)

Konsulinnan Horner (till Ada och Ernst).

Ajö, ajö, nu får jag lof att ga.

(Fortsätter att prata.)

Friherrinnan (leende till Hanna). Och innan ni gifter er, får ni väl lof att pröfva hvarann en tid för säkerhets skull.

Hanna.

Det har vi gjort i fyra månader.

Kammarrådinnan.

Så länge? Och känt hvarann i fem?

Hanna.

Sex. Jag kom hit i september. Friherrinnan.

För att gå i skolan?

Hanna.

Ah, det ä' gnd ske lof en öfvervunnen ståndpunkt.

Frii Hermens (klappar Hanna på kinden).

Hon kom till Stockholm för att ta lektioner i målning, och som hennes föräldrar voro ängsliga att släppa ut henne till främmande, och hennes mor och jag varit intima vänner, så kom hon att stanna hos oss.

Kammarrådinnan.

Nå, hur går det med målningen?

Hanna.

Ajo, jag sitter modell nu.

Friherrinnan.

Det var ju ett framsteg.

Hanna.

Ja se, professorn ä' sjuk, och under tiden arbetar vi på egen hand. Jag målar af en kamrat, och han målar af mig. Men det är då mest han som målar, förstås.

Fru Hermens.

Det ä' Wilhelm Thorin!

Fru Letström.

Ah, er systerson!

Friherrinnan.

Såå. (Reser sig.) Nu måste jag säga farväl. Jag med.

Fru Letström (reser sig. Till kammarrådinnan).

Vi ha ju samma väg?

(De taga af sked. •

KÖNSULINNAN (till Ada och Ernst). Ajö, ajö! Jag tror, jag kommer aldrig i väg! Vi träffas väl i eftermiddag hos tant Augusta?

K A M M A R R A M N N A N.

Ja, det ä' ju Augusta Lunells födelsedag. Ingen ä' bjuden, men alla kommer.

Fru Hermens.

Naturligtvis. Oss väntar hon då så säkert, som om vi vore bjudna på kort.

Friherrinnan.

Tack för den här angenäma stunden!

Fru Hermens.

Åh, jag ber . . .

Kammarradinnan.

Vi träffas således i kväll?

Fru Hermenb.

Ja, det ska bli roligt. (Nickar åt Hanna.) Hanna lilla!

(Hanna nickar tillbaka och följer främmandet ut.)

KÖNSULINNAN (till fru Hermens). Jag hör, att lilla Ada redan hunnit långt på sin utstyrsel.Fru Hermens.

Ja, hon har varit flitig. Hon syr själf med så godt som hela dagarna.

Konsulinnan.

Det gör du rätt i, lilla Ada. Det finns ingenting roligare än att. arbeta för sitt hem, och att gå upp i det arbetet är en hustrus största förtjänst och högsta mål.

Ernst.

Bara inte de små fingrarna bli fula, så.. .

(Kysser Adas fingerspetsar.)

Hanna (i dörren).

Gud ske lof, nu har jag kysst ut alla tanterna !

(Konsulinnan vänder sig tvärt om. Allmän beställning. Hanna sjunker ned i en stol med händerna för ansigtet.)

Konsulinnan (småleende).

Strax, lilla Hanna, strax... Jag ska bara knyta mina hattband. Ajö, Ajo! Ajö, lilla Hanna!

[Försvinner, följd af Ada.)

Hanna.

Det ä' nedrigt att stå och gömma sig så där och lura en . .

Fru Hermens.

Vet du, Hanna^lilla! .. .

Hanna.

Hur "skulle jag' kunna ana, att hon inte hade gått!Fru Hermens.

Man ska tänka sig för, innan man talar. Men det tycks du ha svårt för i allmänhet. Du kan aldrig komma ihåg, att du har äldre vörd-nadsvärdt folk framför dig. Som nyss. Satt du inte och pratade så öppet och ogeneradt, som om du haft kamrater att göra med. Jag måste ju hejda dig flera gånger.

H ANNA (halfgråtande).

Jag trodde, att de också va människor . . .

Fru Hermens.

Och jag trodde, att du kunde skilja på vördnad och ett mindre passande uppförande. Och hvad konsulinnan beträffar . . .

Hanna.

Jag behöfver väl inte ha vördnad för henne, när jag tror, hon ä' nere på gatan, heller!

BergenHjelm.

Ja, vet tant, enligt mänskliga beräkningar borde hon då varit hemma hos sig för en half-timme sedan.

Hanna.

Hon hade tagit afsked af mig två gånger.

Bergenhjelm.

Fem af mig.

Fru Hermens.

Det ä' detsamma. Det ä' lika oförlåtligt...

Bergenhjelm (klappar Hanna på axeln).

Ah, ta inte vid dig så, Hanna lilla! Tant ska få se, att till nästa gång har hon lärt sig, att man inte kan vara säker på, att ett fruntimmer går sin väg, förrän hon tagit afsked för tionde gången.

Hanna (klappar Beigenhjelm på armen).

Du ä' ändå snäll, du, Ernst. ..

(Ada och Walter i tamburdörren.)

Walter.

Så ömt! (Hanna springer till honom. Han vill kyssa henne, men hon undviker kyssen. Kyligt.) Det var sant.. .!

Hanna (hviskande).

Sen!

Walter.

Ni se så besynnerliga ut. Har det bändt något.

Frl' Hermens.

Nej, vi ha bara talat litet allvar.

Hanna.

Jag trodde, alla främmande hade gått, och så kom jag in och sa: Gud ske lof, nu har jag kysst ut dem allihop. Och så stod där en kvar ändå. Har jag inte otur, så säg!

Walter.

Jo, det var treftigt!

Hanna.

Den enda fördelen ä', att nu kan jag då inte gå till tant Lunell i eftermiddag, för kon-sulinnan konuner dit. Ada.

Jo, det ä' du tvungen till. Tant Lunell skulle aldrig förlåta dig.

Fru Hermens.

Om man ä' oartig mot en person, ä' det inte något skäl, för att man ska vara det mot en till.

Hanna.

Det ä' ändå förfärligt, hvad man får ha tråkigt för sitt nöjes skull. Sitta där, herrarna i ett rum och spela, och fruntimmerna i ett och längta att få äta och vara rädda, för att det syns, när man gäspar.

Fru Hermens.

Ja, det ä' ledsamt, att du ska ha så tråkigt i din fästmans familj, Hanna lilla.

(Paus.)

Hanna (Jaller fru Hermens om halsm).

Å, jag ä' en stygg flicka, tant, otacksam och stygg. Det ä' jag . . .

(Spinger in till höger.)

Bergenhjelm.

Jag tror, hon höll på att gråta, stackars liten. Det var synd ...!

(Walter går åt höger.)

Fru Hermens.

Låt henne vara! Hon kan gärna tänka litet för sig själf. Det gör bara godt. Bergenhjelm.

Ah, mfiu får inte vara för sträng. . .

Ada (stött).

Hvarför ä' det synd om henne?

Bergenhjelm (slår om).

Därför att hon inte ä' så söt som du.

(Kysser Ada, som ännu visar sig en smula moquerad. Slutligen gå de med armarna om hvarandras lif några slag öfver golfvet och försvinna därefter till höger.)

Fru Hermens (ser upp från sitt arbete).

Hon ä' litet bortskämd, det ä' alltihop.

Walter.

Ah, visst inte! Om hon ä' barnslig och ovan vid våra förhållanden, får man viil inte räkna så noga med det.

Fru Hermens.

Nej, Walter, jag som inte ä' så partisk som du, ser klarare. Hon anser, att allt, hvad hon gör, går an, och att man aldrig behöfver lägga band på sig, utan bara göra hvad man har lust till.

Walter.

Du dömer för hårdt, mamma!

Fru Hermens.

Nej, bara rättvist, fastän det ä' svårt nog att göra det, när hon kommer så där rart som nyss och lägger armarna om ens hals. — Jag kan bara inte riktigt begripa, hur man kan bli bortskämd i ett sadant heui, som hon haft. Styffaro och sex s ty f sy skon, små förhållanden och inte mer än ett par tusen i farsarf.

Walter (sätter sig bredvid henne och hläppar hennes händer).

Ja, ser du, mamma lilla, det ä' bara lefnads-lust, det försäkrar jag dig. Hon ä' ung och vill ha roligt. Och nu på sista tiden, då jag varit så strängt upptagen, har hon verkligen inte bjudits på så många nöjen, så hon längtar naturligtvis efter litet omvexling.

Fru Hermens.

Hon måtte väl inse, att det ä' för hennes eget bästa, du arbetar, och att det för resten inte går an, att ni ä' så mycket tillsammans—när ni nu ska bo under samma tak. Man måste tänka litet på, hvad folk säger. Jag önskade, att hon farit hem till sina föräldrar strax efter förlofningen. Det hade varit det mest passande, men det ville hon ju inte höra talas om.

Walter.

Kan du undra på det?

Fru Hermens.

Nej, hon har naturligtvis trefligare här.

Walter (rätar på sig).

Ja. ..

Fru Hermens.

Och om du inte har tid att hålla henne sällskap^ så finns det alltid andra, kamrater från målningen, och... Ja, hon träffar alltid folk, som hon har roligt med, så hvad det angår, att hon haft tråkigt den sista tiden, tror jag, att du misstagit dig.

Walter (reser sig. Hiiftigt. men med försök att behärska sig).

Jag förstår dig inte riktigt.. . Ah, det ä' ovärdigt af dig, mamma!

Fru Hermeks.

Ovärdigt! Du vill väl inte påstå, att jag sagt något illa om henne.

Walter.

Jo! — Jag vet inte, hvad du menar. Om hon nu går med Wille Thorin till exempel och tar några skisser, eller... ja, jag vet inte, hvad de har för sig. Men inte ä' det väl någon, som kan säga något om det. Den där pojken! — Och jag skulle väl vara den första, som gjorde det.

Fru Hermens.

Naturligtvis, kära Walter. Hvarför blir du så häftig? Du kan väl inte tro, att jag tänker något ondt om Hanna? Det ä' endast hennes sätt, som förefaller något egendomligt i jämförelse med andra flickors. Se bara på Ada. Det kan inte nekas, att Ada ser bättre ut, och Ada ä' nu en flicka med både uppfostran och talanger. — Hannas målning vill jag inte tala om. Den kommer jag aldrig att tro på. — Men hvem ä' väl mest uppmärksam, när de ä' borta tillsammans? — Hanna. Alltid en kavaljer!

— Ja, jag ville bara bevisa dig, att hon inte har tråkigt. Walter.

Tack, det var snällt.

Fru Hermens.

Min kära gosse, nu ska du inte missförstå mig. Hanna ä' en liten rar och söt flicka, som jag håller af, som om hon

vore min egen, men jag tror, att man inte får öfverse allt för mycket med hennes fel. Det ä' alltsammans, och nu ska du inte gå och grubbla öfver det längre.

Walter.

Äh, mamma, du har sagt... du har sagt saker, som... Ja, det ä' ovärdigt!

Fru Hermens.

Walter! Sansa dig! (Paus.) Hvad har jag då sagt? (Paus.) Du har själf mer än en gång observerat, att hennes sätt fordrar en smula ändring. Jag har nog märkt, att du varit missnöjd.

Walter.

Det har du inte.

Fru Hermens.

Jo, min gosse. (Buller i salen.) Se så, hvad gjorde Lina! (Springer till salsdörren. Utåt.) Men, se då på, hvad du gör! (Till Walter.) Tänk nu inte på det där. När allt kommer omkring, så ä' det kanske bara barnsligheter af henne, som du säger. (Åt salen.) Det ska dukas för härads-höfdingen också. — Ja, jag ska ta fram. (Till Walter). Akta dig, att du inte gör henne mera orätt i dina tankar, än jag i mina ord. Walter (häftigt).

Jag! Skulle jag göra henne orätt!

Fru Hermens.

Det har jag inte sagt. Jag menar bara, att om du inte gör henne mera orätt än jag, så ä' de ingenting att tala om.

Walter.

Nej, det ä' bäst att inte alls resonnera om det.

Fru Hermens.

Ja, gå nu inte och fantisera! (Utåt.) Jag kommer.

(Går in i salen.)

Walter (går mot dörren till de inre rummen. Dörrdraperiet dragés plötsligt igen midt framför honom).

Hvad nu!

Hanna (drager bort det igen och kastar sig om hans hals).

Nu ska du få den där kyssen, som du inte iick nyss. (Kysser honom innerligt.) Jag kan inte kyssa dig, så andra ser det. När allt det bästa och varmaste stiger upp inom mig, då får ingen se på. Det ä' bara för dig!

Walter.

Min älskade! (Paus.) Men vi få ju vara så litet ensamma, och ser du, ibland längtar jag efter en kyss, trots att alla äro omkring oss. För mig finnes ända ingen mer än du. Hanna.

Åh, Walter, (du kan inte vilja det. Sedan skulle det bli en vana, och så blef det ingenting. Du skulle smeka mig i brist på samtalsämnen, alldeles som Ernst med Ada. Nej, nej! jag vill ha mina kyssar för mig själf! Hellre bara en i veckan, men en riktig!

Walter.

Och under tiden lefver du lika lycklig för det.

Hanna.

Lika lycklig?

Walter (något tvunget).

Du sörjer dig inte sjuk. Du roar dig, sa godt du kan.

Hanna.

Jag tycker, man har inte så värst många nöjen, om man inte ska räkna sådana som hos tant Lunell i afton.

Walter.

Stackars liten! Men du försöker vara glad ändå.

Hanna.

Jag vet ju, att du arbetar för vår framtid, och då ä' det väl inte värdt att bli otålig. — Fastän jag kan då inte begripa, att du behöfver hålla på så träget. Om du vore fattig. .. Men när du inte ä' det. ..

Walter.

Det hör inte dit. Jag måste tänka pa att arbeta mig till en egen ställning. Och så kom-mer nog inte vårt blifvande hem att kosta så litet. När man ä' van vid komfort, vill man gärna ha det en smula elegant.

Hanna (gladt).

Ja, vet du, Walter, när jag sitter ensam och har tråkigt, då försöker jag trösta mig med att tänka på vårt hem, vårt förtjusande lilla hem. Det ä' bra härligt, att man kan få det precis som man vill. Jag ä' inte van vid komfort,

jag ••

Walter.

Så blir du väl.

Hanna.

Äh, en så'n salong vi ska ha! Tapeterna i guldgult, som om det jämt vore solsken därinne, mattan i dämpadt grönt, fantasimöbler i olika färger, bekväma stolar, där man sitter bra och pratar. — Alla människor ska vara välkomna hos oss.

Walteh.

Jo, du tänker lefva på stor fot!

Hanna.

Nej då, inte något storartadt, bara trefligt. Jag ska ha mottagning en gång i veckan.

Walter.

Det ska väl bli en utvald societet? Författare och artister, mest herrar?

Hanna.

Fy! Hvarför skulle jag helst se herrarna?Walter.

För de ä' trefligare.

Hanna.

Du skulle skämmas! Jag ska ta hem flickor, som ä' bra mycket trefligare än de flesta herrar, ska du få se. Jag tycker om hvem som helst, till och med gamla gubbar och gummor, bara de ha ett stycke själ i sig. Ah, hvad det ä' roligt att titta in i människosjälar. Jag längtar till mitt lilla hem, mitt lilla hem!

Walter.

Nå, än jag då! Hvad tänker du göra med migV

Hanna.

Du ska ha ett idylliskt litet arbetsrum, byster och murgröna i fönsterna, skulpterade skåp, och en betjänt, som springer med dina papper.

Walter.

Å.' det alltihop?

Hanna.

Och så kommer jag in och stör dig ibland, du må bli aldrig så ond. Jag lägger handen öfver dina luntor och kysser dig så här.

(.Kvsser honom.)

Walter.

Och se'n ska jag sitta och arbeta, medan du går in i din salong och tittar i människosjälar?

Hanna.

När du inte har tid, så . . .Walter.

Du tycks tro, att yi ska lefva livar och en för sig.

Hanna (fätjust).

Tror du, att du får det ledigare då, när vi bli gifta?

Walter.

Ledigare! Hm. Det vet jag inte.

Hanna.

Men då kan vi ju inte vara mera tillsammans?

Walter.

Och därför ska du vara mera tillsammans med din Wille och andra konstnärsherrar än med mig.

Hanna.

Min Wille?

Walter.

Ja, ni ä' ju lif och själ. vet jag.

H ANNA (allvarligt).

Ja, på sätt och vis. Människor tror inte på vänskap mellan en ung man och en ung kvinna, men ser du, den ha vi realiserat.

Walter (fnyser till).

Föreningen för ömsesidig beundran?

Hanna (svänger om på klacken och klappar i händerna).

Ah, ah, ah!

(.Hviskar någonting i hans öra.)Walter [högdraget).

Det ska du inte smickra dig med.

Hanna.

Jo!

Walter.

Dumheter .. !

Hanna.

Säg mig inte det! Du ä' litet svartsjuk. (Skrattar.) Och på Wille! Herre Gud, på lilla Wille, som har så lång hals och så kort hår. Ja men, det tycker jag om dig för.

(Tar honom i famn.)

Walter (värjer sig).

Hvad går åt dig? Hvad väsnas du för?

Hanna i. skrattande).

Du ä' bra rar! — Lilla Wille. som alltid går på sned som en flundra.

Walter [intresserad).

Gör han?

Hanna.

Med högra axeln i förväg. Så här (visar.'> Hufvudet till reds att köra i väggen. [Stannar tvärt. Allvarligt.) Men det ä' en snäll gosse, en riktigt präktig gosse, en så n som man får leta efter med ljus och lykta. Både intelligens och gnista, ser du! Och arbetskraft med! Oin han bara inte vore olyckligt kär . . .

(Sätter handen för munnen.)

Walter.

I dig?Hanna.

Nej då! Nej då! Men det där borde jag inte ha sagt.

Walter.

Hemligheter?

Hanna.

Visst inte. Vi lofvar hvarann aldrig att tiga. Det förstås ändå. Jag vet inte, hur jag kunde komma att säga det. (Slår om.) Men för resten ä' det ingen skam att vara olyckligt kär, snarare en heder.

Walter (småleende).

Det har du rätt i. Han ä' verkligen en hederspojke.

WILHELM Thorin (från lumburen).

Får man stiga på?

Hanna.

Hvad ä' du för ett troll som står i porten, när man talar om dig?

Thorin.

Troll ringer inte.

Hanna.

Ringde du. Det hörde vi inte.

Thorin.

Kanske jag störde . . .

Walter.

Nej, för all del. Sitt ner, gamle vän. Jag skulle just gå in till mig.Hanna.

Ja, tänk, att du inte gått förut. Jag tror vi ha pratat i tio minuter. Det var det längsta på en hel månad.

Walter (skakar hand med Thorin).

Pliktens marty, ser du ... Sitt ner! Du stannar väl till middagen?

Thorin.

Tack du, jag ä' väntad på högkvarteret. Restauranten, där vi fodras.

Walter.

Frid med dig då. (/ dörren.) Hur går det med porträttet?

Thorin.

Åh jo ...! Pö om pö, det vill säga, uselt.

Walter.

Se så, raska på nu bara! Hanna har väl tid att sitta.

Hanna.

Ja då!

(1 i'aller går.)

Thorin.

Hvad tog det åt honom i dag? Han var ju hygglig!

Hanna.

Var han? Ja, ser du... Hör du, Wille, har du aldrig talat illa om mig någon gång?

Thorin.

Om dig .. . ?

Två valnjiråk. 2Hanna.

Sagt, att jag har för kort haka, eller ful färg på håret, eller stora fötter, eller någonting i den vägen?

Tiiorin.

Nej, hur skulle jag kunna säga det?

Hanna.

Ah, sän't där kan man väl säga! Hvarför ska man bara tala godt om folk, då blir det ju ingen sann bild af dem.

Man ger ju människor falska föreställningar på det viset. Nästa gång du talar om mig, ska du tala illa om mig.

Lofva mig det!

Tiiorin.

Kan jag göra dig en tjänst med så litet, så. Men. ..

Hanna.

För ser du, jag talar illa om dig.

Thorin.

Tackar . . .

Hanna.

Jag har sagt, att du har kort hår och lång hals och går på sned som en flundra.

Tiiorin.

Aha, nu förstår jag. Det ä' därför, hän ä' så förtjust i mig i dag.

Hanna.

Ja,

Tiiorin.

Hm, ja, det finns de, som tycker om flundror.Hanna.

Men ä' det inte bra stönt ändå, Wille, att kunna tala 0111 allting för h varann, allt hvad inan tänker, och allt hvad man gör, och allt hvad man säger. Det ä' bästa beviset på, att man ä' verkliga, goda vänner. (Sänker hufvudet.) Jag har sagt, att du ä' olyckligt kär med.

(Paus.)

Tiiorin.

Skulle det också vara ett bevis på ...

Hanna.

Ser du, det kom så där, så där händlsevis, förstår du, Det föll sig precis lika lätt, som om jag skulle ha sagt, att du tycker om att måla nattstämning.

Tiiorin.

Ja, för den ena faller det sig lätt, för den andra tungt här i världen.

Hanna.

Ah, jag tycker, det faller sig mycket lätt för dig att vara olyckligt kär. Det hör till din karakter.

Thokin.

Hva för något?

Hanna.

Först Elin öhman, så den där aktrisen, och så Bertha Lindfelt. Alltihop på fyra månader.

Tiiorin.

Nå! — Än se'n då?Hanna.

Sen blir det väl någon annan.

Thorin.

Nej du, den här gången ä' det punkt.

Hanna.

För den sagan, ja.

Thorin.

För den! (Rätar på sig.) Ä' jag en karl, eller ä' jag ett kräk?

Hanna.

Du ä' en karl. Om du vore lyckligt kär tre gånger på fyra månader, då vore du ett kräk, men olyckligt kär kan dit vara så många gånger du vill.

Thorin [går omkring med händerna i byxfickorna).

Det ä' visst värdt att tala med dig! (Paus.) Jag såg henne i dag. Hon var uppe på ateliern under morgontimmen. Ny klädning. Gulgrön-grått. Någonting ljufligt. Röd och grön rosett på axeln. Stod och slank mot fönsterposten. Kammarduksnäsduk med spets. Torkade fingrarna efter en uppäten apelsin. Drog dem en och en. Du skulle ha sett en så n blick! Som om jag varit en nyfödd myggunge .. .

Hanna.

Hon gick väl snart?

Thorin.

Ja.Hanna.

Och se'n arbetade du på Psyche?

Thorin.

J a.

Hanna.

Och gjorde något bra?

Thorin.

Kanske. Inte utan. Jag fick någonting mjukt i veka lifvet, någonting »kom och tag mig!»

Hanna.

Ser du! Det ä' bara för du ä' olyckligt kär. Om man inte når sitt mål i verkligheten, så söker man det i konsten. Det ä' just tecknet på en konstnär, att han ä' olyckligt kär. Då står han inte stilla.

Tiobin (med en lång blick).

Säger du det?

Hanna.

Ja.

Thorin.

Men då ä' det tusan så synd om dig, Hanna, som ä' lyckligt kär!

Hanna.

Jag ... ja ...

Thorin.

Du står stilla, du!

Hanna (ftäfligt).

Men jag vill inte stå stilla! Det är nog meningen här i huset, att allting ska stå stillatankar ocli känslor ocli allting utom fingrar ocli läppar — för kyssas får man då. Men jag ska säga dig en sak, Wille . . . jag ä' olyckligt kär-jag med!

Thokin.

Du! ... I hvem?

Hanna.

Inte i dig.

Tuorin.

I livem då?

Hanna.

I många.

Tiiorin.

Det var illa, det.

Hanna.

Ja, jag ä' olyckligt kär i alla intressanta människor, som jag inte får vara tillsammans med. Jag ä' olyckligt kär i alla böcker, som jag inte får läsa, i alla pjäser, som jag inte får se, i allt roligt, som jag inte får vara med om. Och så ä' jag olyckligt kär i en särskildt.

Tiiorin.

En särskildt?

Hanna.

I Walter.

Tiiorin.

Nå, det var då inte så värst riskabelt.

Hanna.

Jag får aldrig se honom. Han har inte tid, och jag borde heller inte ha tid, tyckertant. Och har man en stund att vara tillsammans, så ska man bort och sitta och gäspa med ett dussin gamla gummor, som i kväll till exempel. Stor societet hos tant Lunell.

Thorin.

Grå inte dit, det ä' det enklaste.

Hanna (med en grimas).

Eåd mig, men råd mig inte dumt!

Thorin.

Vi schappar, du och jag, tar Karin med oss och går på opris.

Hanna.

Herre gud, den som inte hade några tanter!

Thorin.

Sköt dem förståndigt bara. Försök med hufvudvärk.

Hanna.

Om jag skulle... Du har gnistan, Wille!

— Men pengar?

Thorin.

Du sa något! Här. Jag kom ju hit för det. (Tar fram ell par sedlar.) Panneaun.

Hanna.

Har du sålt den åt mig! (Hoppar.) Och så mycket! (Stoppar hastigt sedlarna i fickan.) Det ä' inte värdt, att tant ser

det. Hon tycker inte om, att man säljer sin konst i småbitar. Tack, du ä' en hedersvän!

Thorin.

Nä, hufvudvärk och teater? H ANNA (fundersamt, med handen i fickan).

Det vore nog härligt, förstås ..

Thorin.

Kläm till då!

Hanna.

Men din syster kanske inte vill. . .

Thorin.

Jo då, hon ä' alltid hågad.

Hanna.

Och så vet jag inte, om jag törs . .

Ada (från höger med ett handarbete).

God dag! — Hvad ä' det Hanna inte törs? Hanna.

Han vill förleda mig till dumheter.

Thorin.

Jag! Det behöfver hon inte mig till.

Ada.

Nej, det förstås. Ni ä' kända bägge två. Stanna du kvar och ät middag, Wille, så ä' du räddad från världens faror för en stund.

Thorin.

Nej tack, jag ä' redan förskrifven. (Bockar sig.) Jag får lof att kila.

Hanna (följer honom till dörren). Det var hyggligt, att du kom. Thorin (sakta).

Då tittar jag upp i eftermiddag och hör, om du har hufvudvärk.

Hanna.

Vet du, det ä' inte värdt. . .

Thorin.

Hvad nu! Sjåpa dig inte.

(Går.)

Ada (ropar åt höger).

Ernst! . . . Ernst!...

Bergenhjelm (utanför).

Ja-a.

Ada.

Kom och håll i litet garn åt mig, ä' du snäll!

Bergenhjelm (i dörren).

Hvar har du gjort af nystfoten, som jag gaf dig?

Ada.

Det ä' så tråkigt att springa efter den. (Ömt.) Vill du inte?

Bergenhjelji.

Naturligtvis. Jag vill allt hvad Liten vill.

{Sätter sig och tar garndockan.}

Ada.

Eörr i tiden visste du inte något roligare än att hålla i garn åt mig. Då kysste du mig på fingrarna, så fort jag kom i närheten med nystanet. Bergenijelm.

Och im kysser jag dig på munnen i stället.

(Kysser henne.)

Au A.

Det ä' bara för att komma ifrån det så mycket fortare.

Berg EN HJELM (brister ut i skratt). Jo, du kan. du! — Hanna, kom ska du få höra, hur hon räknar algebra.

Hanna (tankspridt).

Hur dåV

Bergenhjblm.

Hvad gör du därborta med handen i fickan? Hanna.

Jag räknar bara litet, jag med. — Man dricker ju champagne till ostron?

Bergenijelm.

Tacka för det!

Ada.

Har du salt din panneau?

Hanna.

Kanske...

Bergenijelm.

Då ska vi festa!. ..

Hanna.

Det ä' inte alls sagdt, att du får vara med. Men jag skulle vilja ha något roligt i kväll. Ada.

I kväll ? Du vet ju . ..Hanna (suckande).

Ja.

Bergenhjelm.

Vi vantar till i morgon, så bjuder jag på vagn. Ock så far vi till Ulriksdal och äter frukost. Säg, Ada ?

Ada.

Jag har inte tid.

Bergenhjelm.

På söndagen?

Ada.

Jag har kommit så efter med mina monogram, så jag måste sy två på en dag, och ändå får jag hålla på i åtta timmar.

Hanna.

Märk med bläck!

Ada (indignerad).

Med bläck! Nej, så tarfligt vill jag inte ha det. — Och så ska serveterna fållas också.

Hanna.

Fålla på maskin, vet jag!

Ada.

Nej men, Hanna, ä' du tokig! Fålla ser-veter på maskin!

Hanna.

Hvem ser på det, kära du! När folk kommer hem till mig en gång, så ska jag ge dem annat att tänka på, än att sitta och syna fållar och monogram. Roligare ska de ha. Bergenhjelm.

Bravo! Bravo!

Aiia.

Jag trodde ändå, att du uppskattade, livad jag gör, Ernst. Jag sitter och arbetar för vårt blifvande hem hela dagen . . . och så. . . och sa. sätter du inte en smula värde på det

Bergenhjelm.

Men, min lilla söta flicka, visst gör jag det, visst gör jag det. . .

Hanna.

Hör du, Ernst, kan du säga mig, om det ä' maskinfäll eller handfäll på serveterna här i huset?

Bergenhjelm (funderande).

Ne-nej!

Hanna.

Ä' det monogram eller inte på dem då?

Bergenhjelm.

Jag tror... Ja. — Nej. — Jag ska gå ocli se efter.

Hanna.

Ser du, Ada! Det ä' åtminstone inte för din tillkommande man, som du sträfvar och arbetar åtta timmar om dagen.

Ada (and).

Jaså, du menar, att det ä' ingenting bevändt med allt hvad jag gör. Du ska förstås försvara dig på något vis, för att du går omkring och ä' lat. Bergenhjelm.

Ada lilla . . .

Hanna.

Lat! (Paus.) Därför att jag inte vill gå in på att låta stänga in mig och aldrig få komma ut i världen, utan bara sitta och sy och sticka. Du trifs med det, du. Men det gör inte jag!

Ada.

Nej, du vill ha roligt, du!

Hanna.

Ja, det vill jag, och ändå ska jag ha ett lika trefligt hem som du. Jag syr på maskin, när du syr i hand. Jag har väfda flossakuddar, när du har broderade. Och på så'nt där spar man in ett halft lif, ser du. För resten vet du mycket väl att jag både kan och vill arbeta, fastän jag inte vill knoga i onödan. (Slår om.) Ernst du, eftersom Ada inte har tid, så går vi ut på egen hand och har lifvadt.

Bergenhjelm.

Topp! Då far vi till Ulriksdal.

Ada (rycker härfuan af honom).

När du bara ska trassla till garnet, så behöfver jag ingen hjälp.

Hanna.

Eller också går vi ned på isen, som förra söndagen. (Springer fram till fönstret.) Åh, ett så'nt härligt väder! Jag skulle vilja ut en stund innan middagen. Earbror dröjer nog ännu.

(Andas på rutan och skrifuer något med fingret.)Bergeniijelm (lutar sig bakåt på stolen).

Hvacl ä' det, du skrifver?

Hanna.

Mitt valspråk.

Bergeniijelm.

Ja så, detsamma, som du skref på isen: »Ut i solen!» (Hanna strvker at oculi skrifver nytt.) Hvad blir det nu, då?

Hanna.

Ditt valspråk.

Bergeniijelm (reser sig till hälften).

Får jag se!

Ai»A (sätter hastigt dockan öfver hans händer).

Försök, om du kan sitta stilla ett tag till!

Bergeniijelm.

Hm! Jag trodde, det var slut, jag. (Hanna stryker ut.) Nej, låt mig se!

Hanna (skrifver stöm).

Ser du nu, då?

Bergeniijelm.

Ut i . . . ut i . . . Vänta litet! (Kastar härfvan och springer fram till fönstret.) Ut i leken! Ja så, jag leker bara, jag! (Hanna nickar.) Jag, som ä en så'n allvarlig människa 1 Nej, hör du, Hanna, det var orättvist!

Hanna.

Visst inte. Jag vill ut och sola mig, och du vill ut och leka. Det ä' skillnaden oss emellan.Bergenhjelm.

Ja så, du ä' en förståndig kisse, och jag ä' en liten kattunge?

Hanna.

Ja-a, du ii' mycket barnslig, Ernst. Du behöfver stadga dig betydligt.

Bergenhjelm.

Liksom inte du skulle vara lifvad för att leka, du med?

Hanna.

Jo då, men inte alltid och med allting.

Bergenhjelm.

Du! Äh, det är allt gry i dig. Du ä' nog med om allting, bara det ä' roligt.

Hanna {kallt}.

Hvad har du egentligen för åsikter om mig?

Bergenhjelm.

- Att du ä' en liten tjuf pojke.

Hanna.

Jag ä' åtminstone inte någon leksak för dig.

Bergenhjelm.

Nej, ser man på bara, jag tror, hon blir ond! Hanna.

Ajö!

Bergenhjelm.

Går du ifrån middagen?

Hanna.

Nej, jag går bara af och an på trottoaren här nere, tills farbror kommer. Bergenhjelm (efter henne i dörren). Jag följer — med nådig tillåtelse, förstås?

Hanna.

Hvarför det, då?

Bergenhjelm.

Kors, jag kan väl också få sola mig? Hanna.

Nå, det ä' då alla människors rättighet!

(De gå. Ada lägger sitt arbete och ser efter dem, stiger upp och lyssnar vid tamburdörren, går tillbaka och tar sitt arbete igen, men faller det i knäet och sätter händerna för ansiktet.)

Walter (från sitt rum, som tänkes ligga intill tamburen).

Hur ä' det med dig?

Ada (uppfarande).

Bra.

Walter.

Det säg ut, som om du satt och grät.

Ada.

Nej då! Jag bara hvilade ögonen.

Walter.

Pappa dröjer länge i dag.

Ada.

Ja, han har väl blifvit hindrad.

Walter.

Hvar ä' Hanna?

Ada.

Hor har gått ut och promenerat med en af sina uppvaktande kavaljerer. Waltkr.

Ja så, du menar Wilhelm?

Ada (häftigt).

Nej, jag menar inte Wilhelm. Hvarför skulle jag mena Wilhelm? Hon han väl iler än honom, en på hvart finger skulle jag tro.

Walter.

Du vet visst inte, hvad du säger. Har ni grälat ?

Ada.

Hvad skulle vi gräla om?

(Paus.)

Walter.

Hvem promenerar hon med?

Ada.

Se efter. De gå där nere på trottoaren.

Walter (ser ut genom fönstret).

Ernst! (Leende.) Du skulle väl inte händelsevis vara svartsjuk, lilla Ada?

Ada.

Svartsjuk! Det har jag inte mera anledning till än du.

Walter.

Än jag! — Ja så.. ! Det där ä' fult, Ada, fult och dumt.

Ada.

Ah, du skulle bara se, hur hon koketterar! Jag känner henne, jag! Hon kan inte hjälpa det, för det ä' hennes natur. Men att gå här och se, hur hon drar Ernst ifrån mig . . .Walter.

Vet du. Åda, du skulle skämmas .. !

Ada.

Jo, det ä' sanning. Så fort hon kommer in i rummet, kan han inte stanna fem minuter hos mig. Om hon också sitter i andra ändan af rummet — och det gör hon alltid — så ska han dit. Hon vill alltid ha tête-à-tête, ser du, och därför sätter hon sig i en vrå som en spindel, och hur hon bär sig åt, så får hon alltid någon dit.

Walter (stampar i golvet).

Jag tror, ni ä' galna bägge två!

Ada.

Hvilka?

Walter.

Du och — mamma. — Och det där vågar du säga till mig.

Ada.

Du kan se själf, om du vill.

Walter.

Menar du, att hon inte håller af mig?

Ada.

Jo bevars, hon håller af många, hon.

W ALTER.

Ada. . .!

Ada.

Jag tror till och med, hon håller mest af dig, för.. .Walter.

För. ...?

Ada.

För att... ja, för när hon får dig, så får hon allt, hvad hon önskar sig.

Walter.

Och hon har varit din bästa vän, Ada!

(Paus.)

Ada (sänker hifuudet i händerna).

Ah, hon gör mig elak! — Walter, tror du, det ä' bara inbillning af mig?

Walter.

Jag tror, att du ä' tokig!

Ada .

De där tankarna kommer öfver mig så hastigt. (Snyftar.) Jag kan inte hjälpa det.

Walter (lyssnande).

Tyst! Gråt inte!

(Röster i tamburen. Ada sätter sig och återtar siU arbete.)

Hanna (tittar in i hatt och uppknäppt kappa).

Vi fångade honom, må ni tro. Han tänkte just smyga förbi.

(Försvinner igen.)

Hermens (utanför).

Prata slarf! Man kan väl inte springa ifrån sitt sällskap, som om han vore en vinagent, heller.

(Hanna, Hermens och Bergenhjelm komma in.)Hanna.

Du liade naturligtvis gått med ett helt kvarter till, och se'n hade herr Hagerlund följt dig tillbaka.

Hermens ([slår/ned handen).

Det vet hon visst, det!

Hanna.

Och så hade ni följt hvarann en halftimme till.

Hermens.

Ta, ta, ta! Hvad hon måtte vara hungrig, fröken Nippertipp!

Fru Hermens (i salsdöiren).

Ä' du ändtligen hemma. Nå, då äter vi väl då.

Hermens (;kastar sig i en stol).

Låt mig pusta en stund. {Till herrarna.) Ät smörgås, ni! Och du kan breda mig en, Ada. Gå nu!

Bergenhjelm.

Tack, jag försakar så länge.

(Walter och Ada gå.)

HERMENS (torkar sig i pannan).

Hå hå, ja ja! Man får då trafva som en häst i selen från morgon till kväll.

Bergenhjelm.

Hygglig krake i alla fall, som trafvar utan kusk.

Hermens.

Utan kusk?Bergeniijelm.

Som drifver på.

Hermens.

Jo, min gosse, nog har jag en kusk, och det en riktig basse ändå. Plikten!

Bergenhjelm (i;visslar).

Ja så, ingen annan.

Hermens.

Ingen annan! He! Han har många piskor, du. En heter »för hustru och barn». (Ada och ;Valter komma in, den förra med en smörgås åt fadern.) Tack du! En heter »för ålderdomen». Enheter »för efterlämnad maka och oförsörjda barn».

Bergenhjelm.

Och en heter »för barnabarnsbarnbarns hustrur och barn».

Walter.

Ja, du tänker väl långt du, pappa.

Hermens.

Jag liar tänkt på dig och din mor och din syster i trettiofyra och ett halft år, och jag tänker tänka på er ett och ett halft år till. Men se'11 ä' det stopp. På min sextiofyra födelsedag, då ska vi inte ha något kalas, mamma, för då packar vi våra näsdukar och flyger ..

Bergenhjelm.

Till ett slott vid Mälarstrand. . .

Hermens.

Bättre upp. Till Italien, Paris, Spanien. Säg, du Tilda? Fru Hermens.

Vet du, det ryser allt litet i mig, när jag funderar på det där. Tänk, alla olyckshändelser på tåg och båtar .. !

Hanna.

Åh, Paris! (Knäpper händerna om Walters ann.) Vi reser snart också?

Hermens.

Hå hå! Sakta i backarna! Ni får vänta, tills ni blir sextiofyra år först.

Hanna.

Åh, hvad skulle jag då där att göra! Då skulle jag aldrig komma upp i Julikolonnen och stampa, så den svigtade och ängelen skakade på vingarna. Då skulle jag aldrig kunna gå i Louvren och lefva på färger en hel dag, och aldrig skulle jag kunna få några äfventyr.

Hermens.

Jo, det där, det var då också något att fara ut och resa för! Nej, min flicka lilla! Konsten att lefva och konsten att roa sig har du ännu inte lärt dig. (Slår i boi del.) Arbeta, arbeta, arbeta! Slå ihjäl era egna bekymmer! Slå så ihjäl bekymmerna för era barn. och gå sedan ut i världen och roa er på ett förståndigt sätt, som ä' värdigt en människa med erfarenhet och luttrad smak.

Bergenhjelm.

.Roa sig med förstånd. Det var en ny vetenskap. Hermens.

Ja, ocli om man ska resa, ska man först ock främst resa bra, ock så ligga bra, och så äta bra.

Fru Hermens.

Och se sig om i lugn och ro.

Hanna (först till Iicrmens, sedan till fru Hermens).

Ä clet Paris? Ä det Paris? Nej, det ä' bara Stockholm, Göteborg och Grenna eller hvad som helst. Men om jag kommer till Paris, då vill jag glömma bort, att jag ä' född i Sverige. Då vill jag vara parisiska, Och det kan man, om man ä' tjugo år, men ä' man sextiofyra, då ä' man bara en gammal, hederlig svensk.

Hermens {rasande}.

Gammal hederlig svensk! Vet du inte skäms, flicka! Ska du ge namn åt din blifvande svärfar, Man ska inte vara näsvis, min kära Hanna.

{Reser sig.}

Hanna.

Ja men, farbror ..

Hermens.

Jag skall tala om för dig, att om jag också snart blir sextiofyra år, och om jag också släpat ut mig för mina barn

och deras framtid, och om jag också hvarken ä' ung eller vacker, så behöfver jag inte vara en »gammal hederlig svensk» för det. Kom det ihåg!Hanna.

Men kära, lilla farbror, jag menar bara . . .

Hermens.

Ja, ja, det ä' bra. Jag tror, jag ska gå in och ta mig en smörgås till.

(Går. Fru Hermens, Ada och Bergenhjelm följa honom.)

HANNA (ser efter Hermens).

Att han inte kan förstå ... (Till Walter.) Men vi ska fara till Paris snart! Säg, Walter? När vi rå oss själfva?

Walter.

Ä' det därför, du längtar, att vi ska gifta oss?

Hanna (kallt).

Därför . . . ?

Walter.

Förlåt mig! (Hanna går ifrån honom. Han följer efter.) Hanna! Det var ju ett förfluget ord. Förstår du inte det...? Utan mening. Förlåt mig . . .!

Hanna.

Du känner mig inte, Walter.

Walter.

Jo! Jo...!

Hanna.

Nej, och jag känner kanske inte heller dig.

Walter.

Hanna ...!Hanna.

Du, som aldrig ii' småaktig, du, som liar så liitt att tro alla om godt, liur kunde du säga så åt mig?

Walter.

Därför att jag ville höra, att du var min för min egen skull, helt min. — Förlåt mig.. .!

[Paus.]

Hanna (ser honom i ögonen).

Ja.

Fru Hermens (/ dörren). Kommer ni inte in?

W ALTER.

Jo.

Bergenhjelm (i dörren med eli bränvinsglas).

Skål Walter! Jag har ångrat mig. Ska du inte ha en liten pärla till?

Walter.

Jag vet inte.

[Går in].

Fru Hermens (Ull Hanna, som håller händerna mot pannan). Har du ondt i hufvudet?

Hanna (lar bort händerna).

Jag mår inte riktigt bra. Jag tror inte, jag vill ha någon mat, vet tant.

Fru Hermens.

Kära barn, du ä' väl inte sjuk?

Toå valspråk. 3Hanna .

Nej, det ä' inte alls farligt. Men. ..

Fru Hermens.

Kom nu ocli ät, så blir det bättre.

Bergenhjelm (/ dörren hållande en assiette).

Hufvudvärk! Det här tar bort liufvud-värken. Delikat kaviar. Du får lof att smaka, när jag gjort mig så här gentil för din skull.

(Fru Hermens går.)

Hanna (tar smörgåsen).

Jag vet inte. Jag har ingen lust att äta.

Bergenhjelm.

Hör du, Hanna du, hvad ä' det där för sorts hufvudvärk ? Tillfällig ?

Hanna.

Ja, den kommer ibland.

Bergenhjelm.

Så där å propos?

H ANNA (ser upp. Skrattar. Försöker sedan se ond ut).

Du ä' dum! (Paus.) Men, det ä' sanning. Jag har verkligen litet ondt i hufvudet.

Bergenhjelm.

Ja så. Du ska vara ensam hemma i kväll. Stackars liten!

Hanna.

Åh, jag tänker inte ha tråkigt.Bergenhjelm.

Jo, den ä' god! Men inte ä' det trefiigt att vara ensam.

Hanna.

Det har du rätt i. Men jag får försöka trösta mig. Jag hittar väl alltid på något.

Bergenhjelm.

Något lifvadt. . . ?

Hanna.

Tyst!

Bergenhjelm.

De går väl snart?

Hanna.

Så fort vi ha ätit, kan jag tro.

Bergenhjelm.

»Frihet vill jag lofva

Är den bästa gåfva» . . .

Hanna.

Tyst!

Bergenhjuelm (*hviskar*).

Hyss . . . !

(*Båda lägga ett finger på munnen, se leende på hvarann och gå in i salen.*)

*

ANDRA AKTEN.

Samma rum som i föregående akt.

Fru Hermens i ytterkläder står framför trvmåen och knyter banden i sin teatermössa. Ada, likaledes vtterklädd, kommer från de inre rummen.

Fru Hermens.

Hur var det med Hanna?

Ada.

Åhjo, hon kände sig bättre och ville inte på några villkor, att jungfrurna skulle vara hemma för hennes skull.

Fru Hermens.

Men jag vet inte, om vi stå till svars för att lämna henne alldeles ensam.

Ada.

Ah, det ä' ju bara litet hufvudvärk, och gud vet, om den inte ä' konstgjord, för att slippa gå.

Fru Hermens.

Ja, ja, om jag vore hennes mor, skulle hon nog inte släppas så lätt. Ada.

Jag lofvade henne att lämna upp ett bref till Walter, eftersom vi ändå går förbi banken.

(IValler kommer från sitt rum.) Nej, £' du kvar ännu! Du tog ju afsked, så fort vi slutat äta.

Walter.

Jag blef uppehållen af ett besök.

Ada.

Här ä' ett bref från Hanna.

Walter (tar brevet).

Hvarför skrifver hon? (Bryter det). Hufvudvärk! Då får jag lof att gå in till henne.

Ada.

Det ä' inte värdt. Hon har lagt sig att sofva.

Walter (fortsätter att läsa).

Ja, hon säger god natt... (Läser högt.) God natt! God natt! Hm, hm . . . (Vänder bladet och fortsätter att läsa högt.) Men om . . .

Hermens (Jrån salen).

Kan du tänka dig, Walter, jag sitter och läser i aftontidningarna, att Åmans söner nu igen gjort storartade grufköp uppe i Norrbotten.

Walter (intresserad).

Hvad säger du ...

Hermens.

Det går aldrig väl med sådana svindelaffärer. Du får lof att gå igenom deras ställning till oss i eftermiddag. Walter (sloppar brevet i fickan).

Ä' människorna galna! . . .

Hermens (ger honom tidningen).

Läs själf!

Fru Hermens.

Får vi sällskap med dig, Walter?

Walter (läsande).

J a.

Fru Hermens.

Han hvarken liör eller ser. När han inte en gång ger sig tid att läsa slut Hannas bref, så existerar naturligtvis heller ingenting annat för honom.

Ada.

Nå, än pappa då?

Hermens.

Jag följer med till Lunells. (Går mot tamburen.) Låt mig få fullständiga uppgifter, Walter, så kan jag se igenom dem i kväll.

Walter (läsande).

Ska bli.

Fru Hermens.

Kommer Ernst efter till Lunells?

Ada.

Han visste inte riktigt, om han kunde. Han sa, att han lofvat bort sig. Kommer du nu, Walter?

Walter.Hanna (från de inre rummat. Tittar försiktigt under portieren, innan hon vågar sig in. Knäpper de sista

knapparna i sin klädning, en smakfull supédräkt. Går öfver golfvet och lyssnar vid dörrarna. Tittar i fönstret, klappar händerna och springer ut i tamburen. Ringer på telefonen).

Får jag 1572. (Paus.) Tack! (Ringer.) Var god och skicka upp en half kilo vindrufvor till Hermens. Ja, nu genast. Tack. Vänta litet. En butelj champagne också. — Det ä' detsamma bara den ä' bra. Ja-a-a. (Ringer af. Ringer om igen.) 610. Tack! (Ringer.) Har ni några vackra ostron? — Jaså. — Ett par dussin. Klockan åtta till Hermens. Riktigt stora. Tack! (Ringer af.)

(Kommer in igen, synar sin toalett framför spegeln, tar en blomma från en jardiniere och fäster den i håtet. Det ringer. Hon springer och öppnar.)

Hanna.

Tack, tack, det var raskt! (In med sina paket.) Herre gud, jag har ju ingen is. Nå ja, det ä' • godt ändå! (Skyndar in i salen med en champagnebutelj, som hon kramar i förtjusning.) Det här ä' lifvadt! (Det ringer. Hon kommer tillbaka strålande och slätande sig i håret. Springer och öppnar.) Å' det du? T h orik (utanför).

Hurra för hufvudvärken! (Kommer in tillsammans med Hanna.) Nej, har man sett, hvad hon gentilnat till på kvällkvisteu! (Gar omkring henne.) Hon ä' inte så oäffen!

Hanna.

Snygg?

Thorin.

Nära på det.

Hanna.

Stå nu inte där handfallen som vanligt, utan dra till med en ordentlig komplimang.

TiIORIN (uttrycksfullt).

Öfverdådig!

Hanna.

Nå, det var ändå något. Ser du, jag vet, att den klär mig. Jag fick hem den i går.

(Rättar på /;lödningen.) Ä jag lika söt som Bertha Lindfelt?

(Paus.)

Tiiorin.

Söt! Du, som har så stora fotter och fula ögon!

Hanna.

Jag!

Tiioiiiin.

Och stor mun och grönt hår.

Hanna.

Det där ska du säga åt andra, begriper du, men åt mig ska du säga sanningen. Skulle dukunna måla någonting bra på Psyche, om du gick hem och försökte nu? Någonting »kom och tag mig»?

Thobin (stirrande på henne).

Ne-ej. Nej, inte det. Någonting annat, någonting betagande. (Slår om. Skrattar.) Ah, jag tror, jag ä' kollrig i knoppen. Jag ser syner.

Hanna.

Hvad då för syner?

Tiiorin.

Jag höll på att inte bomma ihåg, det var du.

Hanna (lägger handen på hans axel).

Du ä' precis som en gammal b rum björn till bror, som inte kan säga något artigt åt en tlicka, därför att hon ä' hans syster.

Thobin.

Liksom du brydde dig om det för två styfver, i fall jag sa du var söt.

Hanna.

Jag vet inte. Det ä' alltid roligt att höra. Du har allt smak, du, Wille. — Äh, säg nu det där du höll på att säga. Jag vet, att du tänker så mycket vackert, fastän du har svårt att få fram det.

Thorin (drar henne fram till spegeln).

Sätt upp handen till håret, som om du fäste blomman. Så där, ja! Pang! Så skulle jagta dig! Det skulle bli innehåll. Ett helt poem.

Hanna.

En toalett! Banalt, kära Wille!

Thorin.

Banalt! Nej tack, det ä' ingen vanlig toalett. Dn har inte klädt dig till hvardags, och inte för några salongsdjur heller. Bara för en. Det ligger na'nting särskildt i klädningen och i den där luggen på sned och i blomman. Någonting . . . någonting . . .

Hanna.

Kom och tag mig?

Thorin.

Nej! TJsch! Inte alls det. Någonting... någonting — »för hans skull».

Hanna (dröjande och leende). »För hans skull? ...»

Thorin.

Ä' det rätt?

Hanna (med bortvändt hufvud).

Kanske.

Thorin (fattar hennes hand med ett fast, kamratligt handtag). Tack ska du ha, Hanna!

Hanna (sakta och förvånad!).

Tack? . . .

Thorin.

Om du visste, livad det gör godt. Bara det minsta. .. För min skull, för att gå på»hyllan»! Det ä' ingen, som rört ett finger för min skull på, jag vet inte när. Kort hår, lång hals och går på snecl som en flundra. Det ä' bara att skratta åt, det.

Hanna.

Men, Wille . . .

Tiiorin.

Jag ä' inte så stor, som jag ä' gammal, jag menar, jag ä' inte så gammal, som jag ä' ung, det vill säga, jag ä' liten ibland, ser du, mycket liten mot alla andra som ä' stora, föräldrarna och syskonen och kamraterna. De ä' aldrig små. De kan inte glädja sig åt barnsligheter. Men jag kan, jag.

Hanna.

Käraste Wille ..

Tfiorin.

Du ä' söt, Hanna! Du ä' öfverdådig! Du ä' deu vackraste flicka jag har sett. Ta mig nitton, ä' du inte det! — Hej, vi ska ha lifvadt på femte raden!

Hanna.

Ser du, Wille, jag vet inte riktigt, hur det ska bli med den där femte raden.

Tiiorin.

Törs du gå på någon annan, då?

Hanna.

Nej. Tiiorin.

Ja, inen, då få vi väl lof att gå på femte, da.

Hanna.

Jag vet inte, om jag törs alls. De kan snart komma hem, och om jag då ä' ute...

Tiiorin.

Men sådana där tillställningar bruka ju aldrig sluta förrän framåt tolf.

Hanna.

Det förstås, men i kväll, efter jag har ondt i hufvudet.. . Någon kommer nog snart.

Tiiorin.

Någon! — Jaså, på det viset. .. (Paus.) Ja, när man ä' en flundra, så ä' man också dum som en flundra,

Hanna.

Käraste Wille!. ..

Tiiorin.

Ajö!

Hanna.

Nej, gå inte än!

Tiiorin.

Någon kommer ju snart.

Hanna.

Om det också inte var för din skull, som jag...

Tiiorin.

Som du stilat upp dig! Hör du, allvarsamt sagdt, så var det nog för min skull också?

{Skrattar.}Hanna.

Också ?

Tiiorin.

Naturligtvis. Af välvilja för mig. För att få mig »olyckligt kär».

Hanna.

Hvad pratar du för något?

Tiiorin.

I fall Bertha Lindfelt skulle vara på retur. (Härmar henne.) Ä' jag lika söt som Bertha Lindfelt? Säg någon ordentlig komplimang! — En målargesäll får ju alltid lof att vara olyckligt kär. Det hör till yrket, det.

Hanna.

Nej men, Wille, skulle jag ...?

Tiiorin.

Af pur omtanke och intresse för min konstnärliga utveckling, vet jag. Som vän och beskyddare af de fria konsterna ä' det ju rent af din plikt att göra mig olycklig.

Hanna.

Ser du, Wille, jag trodde alltid, att konsten var mest för dig i världen och allting annat bara småsaker.

Tiiorin (skrattar).

Herre Gud, konsten, ja! Den ä' stor. Den går upp i him le i* Men jag ä' liten. Det rår jag inte för, och jag tycker om småsaker. Jag har också blod som du, och den som har blod, vill ha värme.Hanna.

Ja, ut i solen! Vi måste ha sol!

Tiiorin.

Men somliga tror, att man kan lefva utan. Hanna.

Nej, det kan man inte. Och om man bara går ut ur sitt håll, så kommer solen till en. Kära Wille, du skulle ofta gå ut ur ditt som nu, så fick du mycket sol. Jag håller af dig mer än förr. Och säg, ä' det inte sol?

Tiiorin.

Jo.

Hanna.

Om jag ändå visste något, som jag kunde göra »för din skull». — Inte klä på mig, det passar inte oss emellan — men någonting annat. Hvad jag gärna ville . . .

Tiiorin.

Ja, du ä' hygglig. (Paus.) Men nu ska jag gå. Jag får lof att säga till Karin, att det inte kan bli något af.

Hanna.

Ah nej, gå inte. Stanna här!

Tiiorin.

Men om någon kommer?

Hanna.

Hvad gör det! Walter tyckte ju så mycket om dig i förmiddags. Åh, vi ska ha trefligt! Jag har skrivit till honom, så han kommer snart.

om du visste .. . (För honom till salsdömn.) Titta! Tiiorin.

Champagne och drufvor! Här lefs glada lif vet!

Hanna.

Du ska vara med.

Tiiorin.

Tack ska du ha. Då går jag och säger åt Karin.

Hanna.

Ja, gör det, och skynda dig igen.

Tiiorin (vid dörren).

God natt!

Hanna.

God natt! Det behöfver du väl inte säga ännu.

Tiiorin.

Jo, jag säger det nu, för jag kommer inte igen.

Hanna.

Hvarför det?

Tiiorin.

Tack ska du ha i alla fall.

Hanna.

Hvad tackar du för, när du inte vill komma? Tiiorin.

För att du ändå ville göra något »för min skull». — Ocli nu klifver jag ur vägen.

Hanna.

Åli fy, säg inte så där!

Tiiorin.

Ah fy, sjåpa dig inte så där! Hanna (långsamt och med uttryck).

Du ä' rar! (Paus. Det ringer.) Hvem kan det vara! (De gå ut.) Ernst!

Bergenhjelm.

God afton! God afton! Jag glömde i middags ... Se Thorin! Ä' du på ut- eller ingång?

Thorin.

Jag höll på att taga afsked, och fortsätter.

(Går. Bergenhjelm och Hanna gå in.)

Bergenhjelm (lägger handskar och käpp på ett hord.) Charmant! Charmant! Charmant! (Figurerar mot Hanna.)

Migrän i ros och lilja och klara ögons glans! Det klär! Det klär!

(Svänger om med henne.)

Hanna.

Ä' du tokig!

Bergenhjelm (som Jorul).

Det klär! Det klär!

Hanna.

Akta min klädning!

Bergenhjelm (mönstrar henne).

Du tänker väl inte gå till Lunells?

Hanna.

Jo, jag funderade på, 0111 jag inte skulle orka ändå.

Bergenhjelm.

Hanna! Hanna! Tänk på din helsa! Hanna.

Var lugn! Hvad var det, du glömde i middags?

Bergenhjelm.

Jo, det var . . . det var . . . Jag a så distrahit, så du kan inte tro. Ibland kommer jag inte illåå nå'jiting. (Figurerar.)
Migrän i rosenknoppar, det klär, det klär ...!

Hanna (stampande).

Tyst!

Bergenhjelm.

Migrän, så att man lioppar, det klär, det klär . . .

Hanna.

Om du inte genast säger, hvad det var, du glömde i middags, så får du gå bums.

Bergenhjelm.

Jo, det var sant, det var mina nycklar. Jag fick inte tag på dem, när jag kom hem, så jag måste ha tappat dem här
nå'nstans.

Hanna.

Det ä' bäst, vi söker då. (De söka bägge två.) Nej. gå du åt andra sidan. Nå, sök!

Bergenhjelm.

Ja, Gud bevars. (På alla fyra.) Ä' det roligt?

Hanna.

Roligt!

Bergenhjelm.

Vet du, jag tror, man kan hitta på något trefligare. Vi går ned på isen i stället. Hva? Hanna.

På isen! (Det ringer.) Kors, nu ringer det igen.

Bergenhjelm.

Låt dem ringa, så begriper de väl, att det inte ä' någon hemma.

Hanna (leende).

Nej, jag vet, hvem det ä'.

(Går ut och öppnar. . Berghenhjelm drar sig åt dörren till de inre rummen och gömmer sig i portieren.)

Konsulinnan Horner (t tamburen).

God afton, lilla Hanna! De ha väl inte gått?

(Nödgar Hanna baklänges in.)

Hanna.

Jo, för längesedan.

Konsulinnan.

Så tråkigt! Jag trodde, vi skulle få sällskap. — Än du själf, lilla Hanna? (Mönstrar hennes dräkt.) Kanske vi följs åt?

Hanna.

Nej> jag tror inte, jag kan. Jag har en så'n hufvudvärk. För en stund sedan blef jag visserligen litet bättre, så jag tänkte försöka gå ändå. Men nu ä' jag så olustig igen.

Konsulinnan.

Stackarsliten! Det var ett spektakel! Tänk, att de redan gått! Ja, jag ska tala om, att jag hade ett annat ärende också. Jag ville så gärna se ett tag till på den där vackra, nya sofkudden, för jag funderar på att montera min likadant. (Går fram till soffan. Får se käppen och handskarna.) Nej, så elegant! Ja se, herrarna här i huset ha då alltid varit ena exemplar. Gentlemän från fingerspetsarna ned till tåspetsarna! Får man inte se dem heller i eftermiddag?

Hanna.

Jo, det tror jag alldeles säkert.

Konsulinnan.

Det var roligt! Åh, hvad den kudden är vacker! Så, och så, och så! Nu vet jag. Tack min lilla ängel. Nu har jag väl inte stört dig för länge? Ajö!

Hanna.

För all del. ..

Konsulinnan (vänder om.)

Hur var det där uppe i hörnet? (Ser på kudden.) Ah, broderier och linneskåp, det ä' min dröm! — Förlåt, mitt söta barn. Nu går jag. Ajö!

Hanna.

Ajö!

Konsulinnan [går några steg inåt).

En förtjusande salong, det här! (Går fram till fönstret.) Och en sådan utsikt! Jag skulle försaka sommarnöje för ett fönster åt Drottninggatan! Här skulle man kunua sitta hela dagen. Hm .. ! Jag ber om ursäkt, min lilla ängel. Nu ska du slippa mig. Ajö!

Hanna [följer henne ut.)

Ajö!KONSULINNAN (knackar på tamburdörren, så att Hanna måste läsa upp igen),

Jag skulle bara säga. . .

(Gör våld på sig.)

Hanna.

Hvad då?

Konsulinnan.

Nej, det var ingenting. Ajö! Ajö!

(Går.)

BERGENHJELM (kommer fram bakom portieren och går emot Hanna).

Det var då väl, att jag hann gömma mig.

Hanna.

Jag tyckte, det rar illa, jag. Man ska aldrig gömma sig.

Bergenhjelm.

Men, du store sankt Antonius, hvad skulle hon ha tänkt, om hon sett oss här tillsammans, när vi borde ha varit på annat håll? Och hvad skulle hon ha sagt!

Hanna.

Sagt. Hvad skulle hon säga?

Bergenhjelm.

Det finns ingen, som författar romaner så bra, som ett gammalt fruntimmer, som inte kan säga ajö.

Hanna.

Nå, men dina nycklar, då?Bergenhjelm.

Ja visst, ja. Mina nycklar, för tusan! Hon skulle fått hjälpa till att leta. Det hade varit en hälsosam motion för gumman. Men så hade hon nog tagit mig i släptåg till Lunells, och det ä' alldeles för tidigt att komma dit före tio.

Hanna.

Till supén?

Bergenhjelm.

Ja,

Hanna (med fingret i luften).

Jo, du ä' skön!

Bergenhjelm (på samma sätt).

Och du ä' skönare!

Hanna.

Nej, jag ä' bara snål. Om du visste, hvad jag ä' snål?

Bergenhjelm.

Så-å?

Hanna.

Jag vill aldrig ge något åt dem, som inte ger mig något igen.

Bergenhjelm.

Det var en liten förständig princip!

Hanna.

Och hos Lunells ger man ingenting igen. De där herrarna, som kommer in och bockar sig och talar om operan och »hur mycket fröken dansat i vinter», har ingenting att ge och inte de stackars, gamla tanterna heller. Kanske ominan fick clem en och en och i hvardaerslasr, men

O O

inte så där på pinne. Jag har hört deras färdig-svarfvade fraser hundra gånger förut, och det vore ett oförsvarligt slöseri att ge dem fem timmar af min bästa ungdom.

Bergenhjelm.

Då ä' det bättre att ge dem åt mig.

Hanna.

Hvad har du att ge igen, då?

Bergenhjelm.

Mig själf, förstås, en glad och trefflig garcon, som ä' med på alla dina dumheter och har flera på eget förlag.

Hanna.

Tycker du, det ä' bästa sättet att använda sin ungdom på dumheter?

Bergenhjelm.

Ja, åtminstone så här om kvällarna.

Hanna.

Vet du, hvad jag helst vill ha igen, när jag ger mig själf?

Bergenhjelm.

Nej, jag ä' inte slängd i att gissa gåtor.

Hanna.

Öppen väg. Det finns ingenting skönare, än att bli insläppt till en människa, att få se ända till botten af henne. Hvarför ska man stänga igen om sig, som man gör, och hvarför ska man alltid vara herre och dam för hvarann? Hvarför kan man helt enkelt inte vara två människor?

Bergenhjelm.

Ack ja, två själar, som förstå hvarann!

Hanna.

Två! Jag vill förstå många, jag! Och det skönaste ä, att, när man förstår en människa, så håller man också af henne.

Bergenhjelm.

Håller du verkligen af allihop, alla små fiickor och gossar och damer och herrar, som du förstår?

Hanna.

Ja.

Bergenhjelm.

Men då ä' det ju nästan »omojaliskt» att förstå så mycket.

Hanna.

Gå din väg! Du ä' obehaglig! — Du kommer verkligen för sent till Lunells.

Bergenhjelm.

Säg inte så! Vill du inte förstå mig litet med?

Hanna.

Du vill väl inte, att jag ska vara »omoja-lisk» ?

Bergenhjelm (förtjust).

Jo, det vill jag visst, det! Det ä' det roligaste, som finns.

Hanna (stampande).

Gå din väg! Genast. Bergenhjelm (bockar och går några steg).

Hur långt?

Hanna.

Så långt vägen räcker.

BERGENHJELM (med värdighet).

Ne ej, min fröken. Nog håller jag på det, som ä' »omojaliskt», men jag går aldrig för langt.

Hanna (med ett kalft leende).

Du ä! ohjälplig! Allting ska du vända bort, både ord och mening.

Bergenhjelm.

Och du vänder bort ansiktet.

Hanna (ser på honom igen).

Det gör jag visst inte.

Bergenhjelm.

Ah, du kan inte låta bli. .. du kan inte låta bli. . . du kan inte låta bli att dra på mun . . .

Hanna.

Puh . . .!

Bergenhjelm (tar henne i båda händerna).

Jo . . .! Jo . . .! Säg du, Hanna, det finns nånting hos mig också, som du förstår'? Vi ha lifsglädjen, bägge två. Jag vill lefva, jag vill njuta min glada ungdom, jag vill ut ocli ha roligt. Och det vill du med.

Hanna.

Ja, Ernst, det vill jag! Jag vill flyga, medan jag har vingar! (Det ringer.) Nu igen! Bergenhjelm.

Det var då ett välsignadt ringande!

Hanna (öppnar).

Ja så! — Var snäll ocli vänta litet, så ska jag öppna köksvägen. (Springer genom salongen dl salen.) Ursäkta mig ett tag. Sök efter nycklarna! (Försvinner.)

(Bergenhjelm går omkring några slag och skramlar med någonting i fickan, som låter som en nyckelknippa. En nyckel sälles i utifrån i tamburlåset, dörren öppnas, och Walter kommer in.)

Walter.

Hvad för något! Går du ensam här och spatserar!

Bergenhjelm (letar).

Ja, jag måtte ha tappat mina nycklar här i middags. När jag kom hem för att snygga mig för att gå till Lunells, så var det täft. Jag kunde inte få mig en skjortknapp en gång. Hela knippan weg! Jag tycker, jag kommer ihåg, att jag satt och lekte med den här.

Walter.

Hur kom du in då? Det ä' ju ingen hemma mer än Hanna, som ä' dålig.

Bergenhjelm.

Jo, en af jungfrurna stod just på utgång, och hon släppte in mig.

Walter.

Då kunde hon väl ha hjälpt dig att leta också.

Tvä valspråk. 4Bbrgknfijklm.

Nej, lion hade så brådtom till sin lilla vän, ocli när det ändå bara var att suiälla igen dörren, när jag gick ut, så tyckte jag, att jag kunde reda mig ensam.

Walteii.

Jag undrar, om Hanna sofver?

(Går emot donen till de inre nmmen.)

Bergenhjelm.

Stör henne inte!

Walter.

Var lugn. Jag ska bara knacka sakta.

(Går in.)

Bergenhjelm.

Tyst, tyst! Gå inte så hårdt! (Walter knackar svagt.) Tyst, tyst!

Walter (utanför. Sakta).

Hanna! . . . Hanna! . . .

Bergenhjelm.

Låt henne vara! Ska du väcka tipp den lilla stackaren!

Walter (kommer ut igen).

Hon tycks sofva riktigt godt. — Har du fått tag i nycklarna?

Bergenhjelm.

Nej, jag får visst uppge hoppet och låta dyrka upp lådorna. — Ska du bli hemma och agera engel på vakt åt lilla Hanna?W ALTER,

Nej, jag ska tillbaka till banken. Jag liade glömt några papper, som jag måste hem efter. Får vi sällskap?

Bergenhjelm.

Naturligtvis.

Walter (går mot dörren till de inre rummen).

Jag tyckte, hon ropade.

Bergenhjelm.

Tyckte du det?

Walter (går in och lyssnar igen).

Hanna! (Kommer ut.) Nej, hon sover godt. Då gå vi väl då.

Bergenhjelm.

Ja, framåt marsch!

(De gå.)

Hanna (slår händerna mot hvarandra, som för att befria dem från någonting påkommet).

Så där ja! — Hvar ä' du någonstans? (Tittar bakom portiererna och in i de närliggande rummen. Sätter sig i soffan.) Det var inte värdt, du försöker skrämma mig. Jag ser dig, lilla Ernst, jag ser dig! Gör dig nu inte löjlig, utan kom fram bara! (Ser på klockan.) Jag ska tala om för dig, att du får lof att gå nu, antingen med eller utan nycklar, för jag tänker inte sitta här och hålla dig sällskap. (Paus.) Om du inte kommer fram, så går jag min väg ändå. (Stiger upp och ser sig omkring. Tittar at i tamburen.) Han har gått! (Det ringer. Hon öppnar.) Har du gått och kommer igen!

Bergenhjelm.

Jag följde bara ner Walter.

Hanna.

Walter! — Har Walter varit hemma?

Bergenhjelm.

Ja, han var uppe ett tag, medan du var ute. Han skulle bara hämta några papper, som han glömt.

Hanna.

Frågade han inte efter mig?

Bergenhjelm.

Nej, han gick bara in och knackade och öfvertygade sig om, att du låg och sov.

Hanna.

Men du sa honom väl, att jag inte gjorde det?

Bergenhjelm.

Herre gud, så dum kunde jag väl inte vara! Då hade han inte trott på mina nycklar.

Hanna.

På dina nycklar?

Bergenhjelm.

Ja, människor ä' ju alltid så misstroga, så man får behandla dem delikat och på alla sätt undvika att sätta deras fantasi i verksamhet.

Hanna.

Hvad ä' det där för prat!Bergenhjelm.

Hvem vet, han kunde ha trott, att jag var uppe för din skull.

Hanna.

Så enfaldig ä' han inte. Jag tveker inte om din mani att gömma dig och göra affär af saker, som inte ä' nånting alls.

Bergenhjelm.

Ah, du ä' gudomlig, när du sätter lilla hakan i vädret! (Klappar sakta i händerna.) Det klär! Det klär!

Hanna.

Tyst! Sa han inte något annat?

Bergenhjelm.

Jo, han bad mig gå upp igen och väcka dig och säga, att han inte ville störa.

(Paus.)

Hanna.

Du måtte inte ha följt honom långt?

Bergenhjelm.

Jag smet naturligtvis vid första gathörn för att köpa mig en hvit halsduk. Jag var i'ädd, att du skulle bli orolig.

Hanna.

Sa han inte, att han skulle komma igen?

Bergenhjelm.

Nej, han påstod, att han hade så förskräckligt brådtom. Farbror hade lassat på honom en massa göra, så han visste inte hvar han skulle börja eller sluta.Hanna.

Talade han om Lunells, då?

Bergenhjelm.

Ja, 0111 han fick tid, skulle han gå dit och hämta?

Hanna (vänder sig bort).

Det ä' just likt honom.

Bergenhjelm.

Plikten och artigheten går framför allt hos en man med uppfostran.

Hanna,

Han ä' en björn!

Bergenhjelm.

Det var ett litet nätt smeknamn!

Hanna.

Ått inte kunna vänta fem minuter för att se om jag vaknade!

Bergenhjelm.

Kors, när man har så brådtom . . .

Hanna.

Ja, alltid brådtom! (Ser på klockan.) Half nio. Men till Lunells hinner han väl. [Går till fönstret och ser ut.] Ah, det ä' lustigt!

Bergenhjelm.

Hvad då?

Hanna [med sammanbitna länder]. Ingenting. (Uppsluppet.) Ernst, har dn lust att supera med mig?Bergeniijelm.

Lust, ja! Du ä' gudomlig! Så'nt kurage ska en flicka ha. Kom då! Men hvar?

Hanna.

Hår.

Bergenujklm.

Här?

Hanna.

Vi dukar härinne på bordet. (Visar tit i salen.) Där bar jag ställt allting i ordning på brickan utom en rätt.

Bergenhjelm.

Tusen och en natt!

Hanna.

Åh, inbilla dig inte att bordet dukar sig själf. Det får du göra, medan jag springer efter den stora öfverraskningen.

(Bergeniijelm går efter brickan och dukar. Hanna försvinner under ett par ögonblick och kommer tillbaka med ett stort fat ostron.)

Hanna.

Plats! Här kommer kalaset!—Varsågod!

Berg en hjelm (sätter sig i förtjusningen).

Nej, nej! Jag ä' inte vaken. Nyp mig! (Hanna nyper honom.) Aj, satan! Du ä' gudomlig! (Tar för sig.) Var det de, som ringde?Hanna (nickar och räcker honom champagnebuteljen).

Låt det smälla, men hård! (Han drar upp.) Får jag! Får jag! (Dricker.) Det gör ingenting, att de sticker en med knappålar rundt omkring. Det liär sticker emot! Skål för Ulriksdals värdsliu! Nu ä' vi där!

Bergenhjelm.

På tu man hand!

Hanna.

Ja, när de andra inte ville följa med, så fick vi lof att fara ensamma. Jag skulle ha roligt i dag! Skål! (Dricker och skrattar.) Tänk, om Ada visste, att vi ä' på Ulriksdals värdshus!

Bergenhjelm.

Stackars liten! Det skulle allt ta henne.

Hanna.

Då skulle hon nog komma med sin garn-härfva (kastar sin näsduk om Bergenhjelms hals) och dra dig hem.

Bergenhjelm.

Aj- ah a;i!

Hanna.

Kan du vara stilla och ordentlig ett ögonblick!

Bergenhjelm (måste resa sig och följa efter Hanna, som drar honom med sig).

Ada lilla! Ada lilla! Aj, aj, aj! Hanna (härmar Ada).

Inga ögon åt höger, och inga åt vänster, bara på mig!

Bergenhjelm.

Ja, ja, ja!

Hanna (som förut).

För du kan ändå inte se någon, som ä' sötare än jag!

Bergenhjelm.

Det ä' sant, min lilla söta, vackra flicka, det ä' sant!

(.Försöker k\ssa henne.)

Hanna (släpper näsduken).

Fy!

Bergenhjelm.

Kors, jag tyckte, det var Ada. (Hanna tar bort brickan.) Hvad i alla dar gör du!

Hanna,

Jag tyckte, du sa, du ville inte ha mer.

Bergenhjelm.

Ä' du vild! Ah, seså, jag ska vara snäll. Jag ska vara så rysligt snäll så. (Förmår henne att sätta ner brickan igen, och håller händerna öfver den.) Hur kan man understå sig! Ta bort kalaset, som jag bjöds på redan i förmiddags.

Hanna.

Hvad nu då! Har jag bjudit dig i förmiddags?

Bergenhjelm.

Mins du inte det? Du frågade mig ju, om champagne passade på ostron. Hanna (dricker och skrattar).

Det vai! då också en bjudning! Du behöfver minsann inte inviteras på kort, du!

Bergenhjelm.

Jag behöfver inte mer än ett halft ord, en kvarts blick och ett åttondels småleende.

Hanna.

Men det var ju inte så litet.

Bergenhjelm.

Åh, för att vara säker . . .

Hanna.

Var du verkligen säker på att få ostron och champagne, när du kom upp nu?

Bergenhjelm.

Inte precis på det, men med detsamma jag kom in, såg jag, att det skulle bli fest.

Hanna.

På hvad då?

Bergenhjelm.

På att madame tog emot. På toaletten. (Kysser på fingret.) Och på hufvudvärken, som vi kommit öfverens om.

Hanna.

Som vi kommit öfverens om!!!

Bergenhjelm.

Ja, som vi kommit öfverens om.

Hanna.

Nej, hör ni, min bästa häradshöfding, det där har ni drömt. Bergenijelm.

Då drömde vi bägge två, när vi stodo där vid dörren.

(Pekar på dörren till matsalen.)

Hanna.

Hvad säger du!

Bergenijelm.

Sa du inte »tyst» med fingret på mumien. Och så sa jag »hyss» med fingret på munnen.

Hanna (stirrande på honom med ett underligt småleende).

Och det var bjudningen?

Bergenhjelm (diskret).

Ja, det var bjudningen.

Hanna.

Och så kom du . . .

Bergenijelm.

Så följ jag . . .

Hanna.

Men nycklarna då?

Bergenijelm (klappar på fickan, så det skramlar).

Här, förstås.

Hanna (springer upp och kastar serveten i ansiktet på honom). Gå din väg! Ut med dig!

Bergenijelm.

Hvad nu! Hvad står på? Hanna.

Nu förstår jag dig! Och nu känner jag dig så mycket jag vill!

Bergenijelm.

Jaså! . . .

Hanna.

Jag har aldrig bjudit dig. Aldrig, aldrig, aldrig!

Bergeniijelm.

Men, Hanna, du kan ändå inte neka till. ..

Hanna.

Gå! Gå! (Griper om etl glas på bordet.) Gå, eller jag blir galen!

(Kastar sig i soffan och snyftar.)

Bergeniijelm.

Hvad ä' det? Nej, men hvad ä' det! Jag har väl inte gjort något ondt, heller!

Hanna.

Tig!

Bergeniijelm (faller på knä vid soffan och söker hennes händer). Du får lof att förlåta mig, om jag varit dum.
Söta, lilla Hanna!. . .

Walter (som obemärkt kommit in i tamburen och stått i dörren under de sista replikerna).

En rörande scen!

(Hanna och Bergeniijelm springa upp.)_ 85 -Walter.

En liten fest. Ostron, champagne och knäfall vid soffan. Det ä' ingenting som fattas.

Bergenhjelm (sätter fram en stol). Var så god och slå dig ner! Det finns litet kvar ännu.

Walter.

Tack! Jag har ingen smak för kvarlefvor!

Hanna (nonchalant).

Hvarför kom du inte förut då?

Walter.

Ödet ville inte, att jag skulle gå i vägen.

Bergenhjelm.

Ja, ser du, Walter, det ä' så koustigt med de där nycklarna. De finns ibland och ibland inte. Det ä' en lång historia. I morse, när jag steg upp . . .

(Herr och fm Hermens och Ada ha kommit in i tamburen och stiga på.)

Fru Hermens.

Var det inte det, jag anade! .. .

(Ada kastar sig på en stol och gråter.)

Hermens.

Hvad är det här nu för spektakel?

Bergenhjelm.

Soppa på en spik, farbror! Soppa på en spik.

Hermens.

Hm!...Fru Hermens (omfamnar Ada). Mitt stackars barn! Det var således sant! (Paus.) Ja, där ligger ju käppen och handskarna! Konsulinnan har inte så dåliga ögon, hon. Hon känner igen en sak, bara hon sett den en enda gång, hon. Jag sa, det var omöjligt, men tyckte ändå det var bäst att gå hem så fort vi kunde . . . Ocli så kom vi hem. .. Nej, vi kom inte hem. Ett sköfladt hem ä' inte något hem!

Hermens (nyper i champagnebuteljen, under det han ser på Bergenijelm).

A' det också spik?

Bergenijelm.

Ja, ta mig fan, ä' det inte det.

Fru Hermens (sakta till Bergen-hjeltn).

Du har kanske rätt, Ernst. Det ä' nog spik — i en kista.

Ada (ser på Hanna).

Jag har sett det länge . . . länge.

Hanna.

Hvad ä' det du har sett länge?

Ada.

Att du velat ta honom ifrån mig.

H ANNA (med ett gapskratt).

Jag tror du ä' tokig!

Ada.

Ja, skratta du, hånskratta, sedan du gjort oss olyckliga. Det ä' rätt! Fru Hermens.

Ocli passar bra på ruinerna af ett sköfladt hem.

Hanna.

Menar ni, att det ä' jag som s kö flat ert hem?

Fru Hermens.

Tag det som du vill.

Hanna.

Hvad har jag gjort?

Fru Hermens.

Ingenting, ty det ä' naturligtvis ingenting, att ljuga sig sjuk för att bli kvitt dem, som besvärar en, och i fred få sköta sina nöjen i ett aktadt och ansedt hus.

Hanna (till Walter).

Hör du, Walter! (Paus.) Hör du, hvad de säger om mig? (Paus. Stampar i gol/vet.) Walter! (Paus.) O, min Gud!

Fru Hermens.

Det lönar sig inte att du spelar den förorättade, kära Hanna!

Hermens.

Seså, mamma, gå nu inte på så etter för-baskadt! Hvad har barnet egentligen gjort för ondt? Vi vet ju ännu ingenting.

Fru Hermens.

Vi! Det ä' du, som ingenting förstår.

Hermens.

Nej, jag förstår verkligen ingenting. Hanna (rusar fram till Hermens, slår armarna krampaktigt omkring honom och gömmer ansikte! vid hans bröst. Angest-fullt).

Farbror! ... Farbror!... .

Hermens.

Seså, min lilla flicka, var lugn!

Hanna.

Åli, farbror! Lilla farbror!. . .

Hermens.

Så, så, du har ju alltid varit en snäll och bra flicka.

Hanna.

Ali, farbror, jag har ingen i världen mer än dig. Ingen, ingen . . .

Fru Hermens (till sin man).

Jag tycker du borde också tänka litet på ditt barn. Du glömmer ...

Hanna (klämmer sig fast vid Hermens).

Tyst! Låt dem inte säga något! Låt dem inte!

Hermens.

Nej! Nej!

Hanna.

Lilla farbror! Lilla farbror! Jag älskar dig! Jag älskar dig mer än min mor, mer än jag älskat någon förut. Mycket, mycket mer! Jag har ingen mer än dig . . . Hermens.

Så, så, lilla barn . . .

Hanna.

... i hela, hela världen . . .

Fru Hermens (lill Ada).

Kom, mitt stackars barn, vi ha ingenting här att göra.

(Tar Ada med sig och går mot de inre rummen.)

BERGENHJELM (följer efter).

Ada, jag måste säga dig ett par ord.

Ada.

Det behöfs inte.

Bergenhjelm.

Jo, du måste höra på . . .

Ada.

Nej, gå din väg och kom aldrig mer igen!

Bergenhjelm (i dörren).

Herre gud, jag vill ju bara förklara.. .

(De gå alla tre inåt de inre rummen.) Hermens.

Nu ska jag också gå, så får ni tala ensamma med livarann.

Hanna (håller sig fast vid honom).

Nej, nej! Nej, nej! Du får inte gå ifrån mig! Walter.

A' dir rädd för att stå till ansvar?

Hanna (som uppvaknande).

Till ansvar! Och varför skulle jag stå till ansvar?Walter.

Hvarför! — Ocli du har kanske heller ingenting att förklara?

Hanna.

Nej.

Wa lter.

Så-ä. Inte alls?

Hanna.

Nej.

Hermens [klappar Hanna på Inif-vudet).

Talas nu vid i lugn och ro bara, så blir viil allting bra.

[Går ut genom salen.)

Walter.

Stor toalett, stor fest, på tu man hand, blommor och knäfall. — Och ändå ingenting att förklara.

Hanna,

Nej.

[Paus. Walter går skrattande omkring golvet.)

Hanna (går hastigt fram till honom).

Bed mig 0111 förlåtelse, Walter!

Walter.

Ska jag!

Hanna.

Bed mig om förlåtelse!

Walter.

För hvad då9Hanna.

För att du förolämpat mig.

Walter.

Det ska jag göra, om du först säger mig, varför du ljuger dig sjuk och stämmer hemliga möten.

Hanna.

Tror du, att jag hellre tog emot honom än dig, om du kommit?

Walter.

Det vet jag inte heller. Jag vet bara. aU du tog emot honom. Det var väl en själ, du skulle studera?

Hanna.

Kanhända.

Walter.

Vid ostron och champagne! Ja, jag kan tänka mig, att det går lättast på det viset. Hvad? Och i stor toalett?

Hanna.

Walter!. . .

Walter.

Jag börjar förstå allting så godt nu. Du har sagt förut, att du inte vet något roligare än att studera människosjälar, och nu begriper jag så väl, hur trettiigt det måtte vara, i synnerhet på det viset. — Men vet du livad det kallas för på prosa?

Hanna.

Nej. Walter.

Koketteri. Och det kallas till och med för något ändå fulare.

Hanna.

Du vågar . . .

Walter.

Var lugn, Hanna! Jag anklagar dig inte för någonting. För all del. . . Du skulle aldrig kunna gå öfver gränsen. Men till gränsen går du, så långt du kan komma, till det allra yttersta, med tåspetsarna på strecket. Och dit lockar du dina själar. Vill de öfver, så hindrar du dem fint och förståndigt, stöter dem tillbaka och låter dem komma igen. Men aldrig öfver. Det ä' ett intressant spel, och du vinner alltid. Och vackra namn har det: studera människosjälar och njuta lifsglädjen! (Paus.) Men det heter också något annat. — Behagsjuka!

Hanna.

Jaså. — Du också!

Walter (slär om).

Åh, Hanna, det svindlar för mina ögon . . . Jag kan inte se dig upptagen af någon annan, utan att börja på att tvifla på allting. Säg, att du älskar mig! Säg, att du gör det!

H ANNA (doft).

Det ä' andra, gången i dag som du tviflar på mig, som du tror mig om . . .

Walter.

Du håller ju af så många. Och ibland kommer en sådan oro öfver mig. (Trycker henne *intill sig*.) Hanna, Hanna, säg, att du håller af mig för min egen skull!

(Paus.)

Hanna.

Hvarför skulle jag längta att gifta mig, om inte för att få fara till Paris!

(Drar af sig förlofningsringen och kastar den utåt golfvat. Springer in till höger.)

Walter.

Hanna! . . .

*

TREDJE AKTEN.

Samma rum som under de föregående akterna.

Fru Hermens sitter i soffan och slår upp en predikan. Hanna kommer från de inre rummen och går brådslande ål tamburen, medan hon knäpper sina handskar.

Fru Hermens.

Ska du gå ut så tidigt?

Hanna.

Ja.

Fru Hermens.

I kyrkan?

Hanna.

Nej.

Fru Hermens.

Tag på dig väl. Det ä' kallt.

Hanna.

Ajö!

(Går.)

Walter *(från sitt rum)*.

Var det Hanna, som gick?

Fru Hermens.

Ja, det var det. Walter.

Tror du, hon kommer igen?

Fru Hermens.

Naturligtvis. Hon skulle väl inte lämna oss, utan att säga ordentligt ajö heller. Det skulle väl gå nästan för långt.

Walter.

Hur skulle hon kunna tänka på så'nt nu!

Fru Hermens.

Åh, hon har väl hunnit sansa sig litet under natten.

Walter.

Såg hon lugn ut?

Fru Hermens.

Ja, jag tyckte, hon var sig lik. Men du, min stackars gosse, ser ut, som om du inte sofvit en blund. Det går inte an. Du får lof att försöka hvila dig.

Walter.

Ja, ja, ja. . .! Bry dig inte om mig!

(Går ut till sitt mm. Ada från salen efterföljd af Bergen hjeln.)

Bergenhjelm.

Hvarför springer du ifrån mig oupphörligt? Kan jag inte få tala vid dig i dag heller?

Ada (slår sig ner i närheten af sin mor).

Jag har ju liört på dig en lång stund. Bergenhjelm,

Men då kan du väl inse, min lilla, söta flicka, att alltihop ä' rakt ingenting. Eller hur, lilla tant? Hvad har jag väl gjort för farligt? säg bara! Låt mig försvara mig, och döm sedan.

Fru Hermens.

Vet du, kära Ernst, man kan viil ändå inte säga, att ditt uppförande i går var riktigt korrekt.

Bergenhjelm.

Ja så. Hvarför inte det, då?

Fru Hermens.

Först och främst lofvade du att komma till Lunells, så vida du fick tid.. .

Bergeniijelm.

Till Lunells! Men kära, lilla, älskade, förståndiga tant, för att stå ut med att gå på sådana där tillställningar, fordras det ju både anlag och särskild träning. Och det har jag inte. Men det kunde jag väl inte säga rent ut till er. Så obehövad ä' man inte. Och jag kunde väl aldrig drömma om, att ni se'n skulle komma och förebrå mig, för att jag inte uppför mig som en vanlig grofhuggare.

Fru Hermens.

Nå ja, det kan så vara. Men hvad skulle du här att göra, när vi va borta?

Ada.

Ja, livad skulle du här? Bergeniijelm.

Åli kors, för att reta Hanna förstås. Jag var ju med från början af den där lilla hufvud-värksliistorien oeh såg, bur det stod till. Och så ville jag naturligtvis se, hvad det var för skoj, hon hade för sig.

Fru Hermens (med värdighet).

Det tillhörde inte dig, Ernst.

Bergeniijelm.

Herre Gud, ska man inte hålla efter ungen!

Fru Hermens.

Det passade inte dig.

Bergeniijelm.

Inte det! Svåger och svägerska. Det ä' ju så godt som syskon emellan.

Ada.

Ni ä' inte syskon ännu.

Bergeniijelm.

Nej men, Ada lilla, du ä' väl inte från Filip-stad heller!

Ada.

Nå, men nycklarna då? Hvarför narrade du Walter, när han kom?

Bergenhjelm.

Jag kunde väl inte förråda henne. Det syntes ju på allting, att hon hade något fuffens för sig, någon öfverraskuing åt honom eller er, tänkte jag. Och så fick man lof att hålla god min.

Ada.

Och så var öfverraskningen åt dig.

Två valspråk. 5Bergenhjelm.

Nej, föv all del, visst inte. Den var ämnad åt någon helt annan, fastän det kommit en fnurra på tråden. Hon var stött, ooli så tog hon mig i stället.

Fru Hermens.

Men åt hvem skulle den då varit menad?

Bergenhjelm.

Hvad vet jag! At Walter, förstås, eller åt er. när ni kom hem.

Fru Hermens.

Skulle hon inte säga det då?

Bergeniijelm.

Nu, när hon ä' ond, vill hon naturligtvis inte förklara nå'nting.

Fku Hermens.

Man kan allt se den där saken från flera sidor.

Bergenhjelm.

Var så god. Men se inte på mig! Vet ni, hvarför det blef ett sådant spektakel? Herre Gud, jag låg ju på knä och allting, när Walter kom i dörren. Jag skulle förarga henne en smula, och sa, att jag trodde, hon hade gjort alltihop för min skull. Men det tog eld. Först ville hon slå omkull allt, bvad som fanns på bordet, så skulle hon köra ut mig, och så satte hon sig att stormgråta. . . Hvad skulle jag göra? Jag måste naturligtvis krypa till bönboken för att få förlåtelse. Oin ni inte tror mig, så kan ni fråga Hanna, om det inte ä' sant. Jag ska fråga henne själf, så får ni höra.

Fru Hermens.

Det var således bara lek alltsammans?

Bergenhjelm.

Ja, det var, som jag säger, rakt ingenting. Soppa på en spik.

Fru Hermens.

Jag vill tro dig, kära Ernst.

Bergenhjelm (märker, att Ada sitter in i händerna för ansiktet och gråter).

Gråter du? Men, min lilla, söta flieka. hvarför gråter du nu? Nu ser du ju i alla fall. att det bara var mycket väsen för ingenting.

Ada (ser upp strålände). Ingenting? Ingenting alls...?

Bergenhjelm.

Nej. inte en smul.

Ada (gråter ändå).

Jag kan inte låta bli. .. Det kom öfver mig så .. . Jag hade tänkt, att... att jag aldrig skulle kunna kyssa dig mer.

Bergenhjelm.

Hade du! Men nu kan du! (Kysser henne.) Nu kan du! Åh, hvad det var längesedan, jag tvek några kyssar!

Ada.

Ä' det därför, du tycker om dem?BERGENIJEML.

Fy, ska du fortfara att vara elak mot din stackars gosse?

Fru Hermens (gråter också).

Mina barn! Mina kära barn . . .! Jag kunde väl tro det. Ni, som alltid hållit ihop som ett par turturdufvor. Ja, Ernst, jag kunde väl tro det. . .!

Bergeniijelm (Jallar hennes framräckta hand).

Nå, ser ni det?

Fru Hermens.

Och alla människor, som såg er, sa att du var den lyckligaste fästman på jorden.

Bergeniijelm.

Hvarför trodde ni då inte alla människor? Det brukar man ju annars.

Fru Hermens.

Ja, vi ä' alla svaga stackare, som dömer efter skenet.

Bergenhjelm.

Och gör sig bekymmer, när man inte har några, lilla tant.

Fru Hermens.

Ja, det var ett sant ord, min kära gosse. (Paus.) Stackars Walter där inne, han går ännu och grubblar, han.

Bergeniijelm.

Och det också för rakt ingenting, förstås. Ada.

Hur ä' det med honom, mamma?

Fru Hermens.

Ali, han ä' rent förtviflad. Lotten säger, att han inte varit i säng, och ingen frukost vill han ha heller.

Ada.

A' han hemma?

Fiu: Hermens.

Ja. Han går omkring som en osalig ande. Han vill inte träffa henne, men han ska veta allt, hvad hon tar sig till.

Bergenhjelm (reser sig).

Jag ska gå in och tala förnuft med honom.

Fru Hermens.

Nej, för all del, låt honom vara i fred. Han tål inte, att man säger ett ord. — Och Hanna, hon ser då ut, som om hon vore den förolämpade. Måtte det bara inte bli någon skandal!

— Men vi ska hoppas, att Gud styr allt till det bästa. (Paus.) Ernst lilla, kanske du skulle vilja läsa för oss? [Tur predikningarna och räcker dem Ull Bergenhjelm.) Där! Längst upp på sidan.

Bergenhjelm (ser sig omkring).

Hm! Jag läser så illa.

Fru Hermens.

Åh, visst inte. Jag tycker, din organ passar så väl till att läsa sådana bär allvarliga saker.

(Bergenhjelm börjar läsa, men slurar upp vid ett buller från lamburen. Hanna kommer in. Hälsar.) Fru Hermens.

Du kom snart igen.

Hanna.

Ja, jag tick fort utträttadt.

Fku Hermens.

Hanna lilla, vill du inte komma och sätta dig hos oss och höra på predikan?

Hanna.

Nej tack, jag ska in och packa.

Ada (rusar upp).

Nej, men Hanna!

Fru Hermens.

Tänker du verkligen lämna oss?

Hanna.

Ja, det tänker jag.

Ada (hastar sig om hennes hals).

Nej, det gör du inte! Förlåt oss, 0111 vi varit orättvisa mot dig! Käraste Hanna, jag vet, att jag varit afundsjuk och misstrogen, men jag ska aldrig vara det mer.

Hanna (ser ft-ån Ada till Bergenhjeltn).

A' du så säker nu?

Ada (idrar sig tillbaka).

Säg inte så! Det låter så fult. (Omfamnar henne igen.) Men jag bryr mig inte om, hvad du säger. Jag vet, att du är ändå, och jag ska aldrig tro något ondt om dig. Hanna {lutar sitt hufvud -mot Adas axel).

Förlåt mig du också. Jag har varit retsam och stygg.

Ada.

Men ni ska vi bli riktiga vänner, Hanna, bättre än förr. Och allting ska bli godt igen Säg ...? Säg, Hanna lilla!

Fru Hermens (bredvid Hanna smeker hennes hår).

Ja, nu ska vi tala vid, så blir nog allting som förut.

Hanna (ser upp).

Nej, aldrig! Aldrig! Aldrig mer för mig!

(Paus.)

Fru Hermens.

Ja så, jag visste inte, att du var så djupt förolämpad.

Bergeniijelm.

Ah, se så, Hanna, ta nu saken lugnt. Hvad ska det tjäna till att vara tragisk?

Hanna.

Jag hör inte till dem, som kan ta allting komiskt.

Beröeniijelm.

Herre Gud, när det är rakt ingenting att bråka för!

Hanna.

Och hur har allting kunnat bli till ingenting se'n i går?Ada.

Ernst har förklarat oss . . .

Hanna.

Ja så, Ernst har förklarat. . .

Ada.

Hvarför ska du ta det värre än vi?

Hanna.

Därför att Ernst inte har förklarat nå' uting för mig.

(Går åt höger.)

Ada (hänger sig vid hennes axel).

Nej, du får inte gå. Det måste bli godt igen.

Hanna (vid dörrposten).

Ja, om Ernst kan förklara mig, hvarför jag i går var en bedragerska, som skö Hade ett lyckligt hem, och i dag inte ä' det, och hvarför jag i går var en eländig kokett, och i dag inte ä' det, hvarför alla trodde mig 0111 ondt i går och ingen i dag.

BERGENIIJELM.

Det såg litet besynnerligt ut, ser du. Det var alltihop.

Hanna.

För mig ser det likadant ut i dag som i går.

Fru Hermens.

Kära Hanna, jag tycker, du borde besinna dig litet, innan du kastar bort din framtid.

Hanna.

Jag har besinnat mig, tant. Min framtid, den må gå. Men en sak ska jag hålla fast med— IO) —
bägge händerna, en sak, som ni inte tror, att jag har, men som jag just förlorar här hos er, min heder.
(Går.)

Fru Hermens.

Det var underliga ord.

Ada.

Hon menar inte, hvad hon säger.

Fru Hermens.

Så-å! Hon förlorar sin heder här hos oss! Stackars liten, som kommit in i en sådan familj! Där har man det! Det ä'
inte värdt att kritisera hennes uppförande. Det ä' just här hon får lära allt möjligt dåligt och opassande.

Ber@enh.jelm.

Ah, det ä' exaltation bara, gåtor för oss vanligt, beskedligt folk.

Fru Hermens.

Ja, jag har då aldrig förstått mig på den flickan. Men jag tycker, det ä' litet för starkt att bli beskyld för att ha ett
hem, där människor inte kan vistas utan att förlora sitt goda namn och rykte. Det ä' tacken för att man vill visa
sig öfverseende och ställa allting till rätta!

HERMENS (från salen. Till Ada och Bergetihjelm, som hålla hvarandra om lifvet).

Nå, det där kan taga sig något ut! (Klappar Ada på kinden.) Ser du, när allt kom omkring, så var det inte så
farligt. Ada.

Nej.

Hermens.

Det ä' en hyggelig karl ändå?

An a.

Ali ja.

Bergenhjelm.

Alt ja? — Utomordentligt, menar du.

Hermens.

Ja, det ä', som jag säger, allting reder sig här i världen, bara man har tålmod och inte själf tycker om bråk.

Ada (suckande).

Om det nu också vore bra mellan Walter och Hanna!

Hermens.

Har hon inte lugnat sig ännu?

Fru Hermens.

Tycker du det! Du känner inte Hanna!

Hermens.

Känner inte jag! Jo, mycket bättre än ni. Hvem var det, hon litade sig till i går kanske? Till ingen annan än mig. För hon visste, att jag förstod henne bäst. Det gjorde hon.

Fru Hermens.

Ja, det kan ju hända, det.

Hermens.

Men hvad tänker Walter på? Har han inte talat med henne? Fru Hermens.

Han ä' stolt, han med förstås. Och för resten vore det nog inte värdt. Hon gaf sådana svar, när vi talade med henne nyss, så jag tror, hon ä' omöjlig att komma till rätta med.

Hermens.

Å, ni förstår er inte på henne! Flickan ä' ingen dussinnatur, som kan ta's hur som helst.

Fru Hermens.

Vi försökte med goda ord.

Hermens.

Uet ska vara delikata ord på delikat sätt. Varsamhet, som när man tar en liten fågel.

Fru Hermens.

Åh ja, det fattades inte. Ada tog henne till och med i famn och bad henne om förlåtelse.

Hermens.

Ja, ja, ja! Ni har i alla fall inte rätta sättet, ser ni. Gå till henne, du Ada, och be henne komma in i mitt rum, så ska jag se, om man inte kan få bukt med flickungen.

Ada (reser sig).

Ja, försök du, pappa!

Bkrgenijelm (går med henne).

Jag ska hjälpa dig att knacka på.

(De gå till höger.)

Fitu Hermens (suckande. Reser sig).

Det ä' ingen, som tänker på att äta i dag. Hermens.

Nej, det. ä' en skandal att ställa till så'nt här på ens sköna söndag.

Fru Hermens.

Hvad ä' det, som ligger där i hörnet? {Böjer sig.) Jag tror, det ä' ringen!

Hermens.

Ringen ...!

Fru Hermens.

Ått inte ens Lotten har sett. ..

{ Vill taga upp den.)

Hermens.

Nej, låt den ligga. Hon ska ta upp den själf. Det ska jag bli man för. Gå dn till ditt. Gå du bara!

Fru Hermens.

Ja, kan du ställa om det, så . .

Hermens.

Var lugn du! Hon ska!

Fru Hermens.

Gör dig inte för säker.

{ Går in i salen.}

Hermens.

Ah, vänta bara! {Går af och an, stannar vid ljudet af steg.} God morgon, min gosse!

Walter (från tamburen).

God morgon, pappa!

Hermens.

Hur ser du ut? Mår du inte bra?Walter.

Jo, för all del. (Paus.) Har du hört, att hon ska fara härifrån i dag?

Hermens.

Neej.

Walter.

Kofferten bars in tidigt i morse. Jungfrurna skulle inte få säga något, men jag hörde det.

Hermens.

Jag tror, flickan ä' förryckt! Men ska du då inte uppträda som en karl och tala reson med henne?

Walter.

Det ä' inte allting, man rår på'med mannakrafter.

Hermens.

Pytt, jag ska visa dig, jag . . .

Hanna (från höger, stannar ett ögonblick, men fortsätter sedan att gå öfver golvet at salen).

God morgon!

Hermens.

Hvart ska du ta vägen?

Hanna.

Ada hälsade, att jag skulle gå in i farbrors rum.

Hermens.

Ja, men nu kan vi talas vid lika bra här.Hanna.

Hvad ville farbror?

Hermens.

Jag vill, att du ska komma hit och hälsa ordentligt god morgon. (Hanna går fram och hysser honom.) Och så på Walter.

Hanna (vänder bort hufvndel).

Jag har redan sagt god morgon.

Hermens.

Det var inte ordentligt.

Hanna (sak/a).

Plåga mig inte!

Hermens.

Nå, nå! — Kom, ska du få se något. (För henne åt vänster.) Ser du, hvad som ligger där vid väggen?

H ANNA (dröjande).

Ja, jag ser.

Hermens.

Nätis du låta den ligga där? (Paus.) Näns du det?

Hanna (dåligt).

Släpp mig!

Hermens (håller henne fast).

Minns du, när jag fick stryk för den där lilla pjesens skull? Det var inte längre se'n än i förrgår. Minns du. så du rappade till din egen blifvande, vördnadsvärde svärfar, sextiofyra år i november? Hvad?Hanna.

Låt mig gå, farbror.

Hermens.

Bara för jag drog af den på skämt. Det var ett nyp, som kändes.

Hanna.

Det var ju också på skämt.

Hermens.

Nej, det var nog mera allvar, det du. Da var röd som en tupp. Du hade åldrigt haft ringen af förut hvarken dag eller natt, sa du, och du hade tänkt, att den skulle sitta lika fast som fingret. Och så slängde du till mig. Och, ta mig fan, var det inte rätt, ty man ska ha respekt för allvarliga och kära ting. Och... [med eftertryck] och man ska inte låta dem ligga i soporna.

Hanna.

Jag vill inte ha den mer.

Hermens.

Och hvarför vill du inte ha den? (JPaus.) Hör du, Hanna lilla, håller du inte litet af gamla farbror din?

Hanna.

Jo.

Hermens.

Det sa du mycket bättre i går.

H ANNA {slår armarna om hans hals}.

Jo, jag håller mycket, mycket af dig!Hermens.

Hviska då till mig, hvarför du inte vill ha den längre.

Hanna (sakta).

Därför att det ä' slut.

Hermens.

Prat! Kärlek blåser inte bort öfver natten. Och gör den det, så kommer den igen da'n därpå. Sä det ä' inte värdt, att ni leker kurra gömma längre, utan ta ni hvarann i famn och förlåt livarann, så ä' det gjordt,

Hanna.

Ville du mig något mer?

Hermens.

isågot mer! Jag nöjer mig med en sak om sender, jag. Du har ännu inte gjort, livad jag bedt om förut.

Hanna (går åt höger).

Ajö, farbror!

Hermens (håller henne ömt kvar).

Ja så, det var för svårt! Nå, nå, nå, då ska vi talas vid. Ser du, min lilla flicka, du ska inte tänka, att din gamla farbror inte förstår dig. Jag förstår dig så väl, mitt lilla barn. Det såg du ju i gar?

Hanna (varmt).

Ja.

Hermens.

Nå' de ha varit elaka emot dig. De ha skylt dig för ett litet, kokett stycke. Och detä' du inte, det vill jag våga fem lif på, om jag liade så många. Och när man blir orätt skyld, så blir man naturligtvis topprasande. Och den där träboken där borta, han har också sagt något dumt, förstås. Hvad? (Serpä Walter. Paus.) Jo, jo. Jag känner till alltihop det där så bra, så.

Hanna.

Men när du förstår det så väl, farbror, så borde du låta mig¹ gå.

o o

Hermens.

Nej, ser du, så ska inte saken tas. Det ä' bara ett sätt för små hönor, det. Men du ä' en rask och duktig ilicka, som kan försvara sig själf. Det ä' sanning, när du klatsbade till mig för ringen, så fick jag en riktig respekt för dier. Arsr ska en flicka kunna bli! Och nu ska

O Ö

du bli arg, förstår du! Visa dem, du, hvad de ha gjort, och att det inte går an att förolämpa en bra ilicka. Och så på knä med dem! Och så.. . och så förlåter du dem, om du vill. — Börja nu med Walter. På knä med honom!

Waltek (med ett steg framåt).

Hanna.. .?

Hanna.

Gör dig inte besvär.

(Vill gå.)

Hermens.

Ja så, du föraktar gamla farbrors råd!II ANNA.

Nej, farbror, men jag kan inte följa dem.

Hermens.

Var nu min snälla flicka . . .

Hanna.

Jag ii din snälla flicka.

Hermens.

Nå. . .!

Hanna (hastar sig om hans lials). Var inte ond på mig, farbror! Det vore för bårdt.

Hermens (kallt).

Men du vill inte ändå?

Hanna.

Du vet inte . . .

Hermens.

Vet jag inte! Vet man ingenting vid sextiofem års erfarenhet?

Hanna.

Var inte ond på mig!

H E R M E N s (urs in n ig).

Jo, jag ii' ond på alla, som ä' trilsksna och dumma och inte vill begagna andras förstånd, när de inte ba något eget.

Hanna.

Farbror...!

Hermens.

Sköt dig själv! Nu vill jag inte vara med längre. Sköt dig själv!

(Går ut i salen.)Walter.

Tror du ändå. inte, att hans sätt ä' bättre äu ditt?

Hanna.

Kanske, om vi kunde plåna ut gårdagen.

Walter.

Kan du inte det, då?

Hanna.

Kan du?

Walter.

Jag vill försöka.

Hanna,

Skulle du aldrig mera tänka på den? Inte ens om du såg mig vara glad med andra? Walter.

Jag skulle jaga bort den tanken.

Hanna.

Tror du på mig igen?

Walter.

Ja.

Hanna.

Hur kan det komma sig? Hvad har skett sedan i går, eftersom alla människor ä' så öfver-seende? Ä' det dagsljuset, som kommer skuggorna att försvinna?

Walter.

Jag måste tro på dig.

H ANNA (skrattar).

Du måste! Ja, man måste, annars blir det brak och tråkigheter. Men tänk på gårdagen, Walter! Hur ska du kunna låta bli att fundera öfver den? Du vet ju inte ens, för hvem, jag egentligen haft min lilla supé. Ernst kom ju bara af en tillfällighet, som han nog berättat.

WALTEK.

Ja.

Hanna.

Kan du gissa för hvem, den var?

Walter.

Nej.

Hanna.

Vill du veta det, då?

Walter.

På sådant ä' man alltid ny tiken.

Hanna.

För min fästman.

Walteh.

För mig!

Hanna.

Nej, för min fästman i dag.

Walter.

Du talar, som om du inte vore klok. Hanna.

Tycker du det inte går ihop? I går var jag bunden. Men i morse var jag fri, och nu ä' jag bunden igen.

Walter.

Ä' det du eller jag, som ä' tokig? Hanna.

Inte jag. När jag presenterar min fästman för dig, kan du fråga lionom, om jag inte bad honom supera med mig här i går kväll. — Du ser, att den där gårdagen ändå ä' litet att tänka på.

Walter.

Jag kan inte tänka. Hanna, hvad har du gjort! Hvem ä' det?

Hanna.

Vill du veta det med?

Walter.

Hvem ä' det, frågar jag!

Hanna.

En, som jag måste älska för hans egen skull, ty kaji har ingenting annat, som jag kan älska honom för. Han ä' inte rik.

(Paus.)

W ALTER.

Således hämnd!

Hanna.

Hvarför det? Det var en väckelsedag för mig i går. Du lärde mig, att man inte ska älska någon, annat än för lians egen skull. Jag inser, att det ä' det enda liederliga och handlar därefter.

{Paus.}

Walter.

Och ändå älska vi hvarann bägge två.Hanna.

Bägge! I morgon har jag en ny ring.

Walter (kraftigi).

Nu tror jag på dig, Hanna!

Hanna.

Nu . . . ?

Walter.

Ja, nu tror jag på dig för hela lif vet!

Hanna.

Hvad tror du på?

Walter.

Att du älskar mig.

Hanna.

När jag älskar en annan?

Walter,

Du älskar ingen annan.

Hanna.

Jag ä' förlofvad, men inte med dig. Oeli dig älskar jag inte. Förut trodde jag, att jag gjorde det, därför att jag inte kände dig. Men i går såg jag dig riktigt, som du ä'. Du ville kväfva och binda mig. Du gjorde om mig till någon annan än mig själf, därför att du inte helt kände mig. Ocli vi blef fula och små och usla både du och jag. Usch! —

Nej, vi passar inte tillsammans. Dig älskar jag inte mer.

(Paus.)

Walter.

Och hvem älskar du nu?Hanna.

Det får du veta i morgon. (Går in i de inre min men,')

(Walter siller nedhukad vid bordel, men reser sig plötsligt. Thorin har kommit in, hållande i handen en liten bukett af rosor, som han likväl söker gömma.)

Waltkr (går emot honom).

God morgon!

Thorin.

God dag, du!

Walter.

Ä' du ute ocli går med blommor?

Thorin.

Ja, de låg i ett fönster, och så blef jag klåfingrig, för det ä' en så n vacker färgsammansättning, så ovanliga nyanser . . .

Walter.

Ja så, bara för nyanserna?

Tiiorin.

Ja, och så tänkte jag visa Hanna dem.

Walter.

Ska ni måla af dem?

Tiiorin.

Nej, för all del.

Walter.

Har ni arbetat på porträttet i dag?

Thorin.

Nej.Walter.

Ja, det var ju för resten så liten stund, som Hanna var uppe på ateliern.

Thorin.

Bara några minuter.

W.VLTER (slår lwnom på axeln).

Hör du, hvarför stannade du inte till Hannas fina supé i går?

Thorin (ser på honom tvekande).

Nej, det bar sig inte så. Jag skulle till syster min.

Walter.

Tänk» att du kunde försaka den bjudningen!

Thorin.

Ja, ser du, man ä' hjältekandidat ibland. — Hör du, ä' Hanna visibel?

Walter.

Förmodligen. (Går ål höger och ropar inåt rummen.) Ada! Säg åt Hanna, att det ä' någon, som vill tala med henne.

Ada { utanför).

Ja. (Titlar in genom donen.) Nej, se Wille! (.Nickar åt honom.) Jag ska säga åt henne.

(Går.)

Walter.

Jag ska inte störa.

(Går in till sig.)

HåNNA (från de inre rummen).

Hvarför kommer du hit?Tuo ;UN (smusslar med buketten).

Jo, jag ville resonnera med dig litet till om det där, som vi talte 0111 nyss.

Hanna.

Hvilket då?

Tiiorin.

Det där i tidningarna. Tycker du inte, det ändå ä' litet för raskt på, att redan i morgon . . .?

Hanna.

I morgon, eller också aldrig.

Thorin.

Det blir ett så nt väsen och kolifej, ser du, i fall hopen får läsa det, innan den vet af nå'n-ting. Man kunde tro, du ä' förlofvad på två håll.

Hanna.

Det frågar jag inte efter.

Thorin.

Och så ä' det kanske inte riktigt grannlaga.

Hanna.

Ja, ser du, det ä' just därför, jag gör det.

Thorin.

Ja men . . .

Hanna.

Jag vill, att de ska känna det. De ska känna det som ett slag. Hvarför skulle jag annars göra det? De ska se, att jag inte ä' en så'n, som de tror.

Tiiorin.

Men du skulle i alla fall tänka litet förut. Om du efteråt...

'¿'vå valspråk. 6Hanna.

Fur mig finns inte något »efteråt».

Thorin.

Kanske inte i dag, men i morgon.

Hanna.

Jag hatar dem! För att jag inte låter tvinga mig under dei'as kommando, utan vill ut i luft och solsken, så tror de, att jag ä' en så'n, som går och drifver, en som säljer sig för att slippa arbeta. Men jag ska visa dem, att jag tycker mera om att arbeta för mitt bröd från sex på morgonen till tolf på natten än att »roa mig» hela dagen hos dem. Hvad jag än gör, så här stannar jag inte. Jag kan kasta bort mig, men sälja mig, det kan jag inte.

Thorin.

Det ä' då bra, att mina armar duger till att kasta bort sig i.

Hanna.

Åh, Wille lilla, det var inte så, jag menade, det var det ekonomiska, förstår du. Här i huset skulle det ju blifvit så lysande.

Thorin.

Tänk, om du blir ånger köpt en vacker dag!

Hanna.

Nej då! De skulle kväfva mig, stänga in mig som i en mörk källare.

Thorin.

Men Walter? (Paus.) Ä' det alldeles weg, det?Hanna.

Ja. Han har trott det om mig två. gånger. Haii skulle tro det igen. Med honom har jag ingenting mer att göra.

Tiiorin.

En så'n besynnerlig kurre! Jag skulle aldrig kunna tro något så nt om dig. Du har inte en så n fysiognomi.

Hanna.

Nej, du ä' hygglig, du, Wille! (Vekt.) Du ii' rysligt, förfärligt snäll, som gör mig den här tjänsten!

Thorin.

Äh, snäll. .. Jag ä' visst inte snäll. . .

Hanna.

Bara du inte får något oudt af det. Men en artist har ju loP att bära sig litet galet åt. Och så blir du fri om ett år eller några månader eller när du vill.

Thorin.

Åh, det ä' ingen brådska! Om det kommer an på det, så håller jag nog ut lika länge som du.

Hanna.

Det kunde allt bli för länge för dig. När du blir kär härnäst. . .

Thorin (förändradl).

Tyst med det!

Hanna.

Det var väl inget farligt sagdt? Tuobin.

Jag tycker inte om den där ofemakliga jar-gonen.

Hanna.

Då ska du slippa liöra den. — Ajö, Wille, nu får vi inte prata längre. Jag skulle ha varit härifrån för längese n.

Tiobin.

Ajö. — Vet du, Hanna. . .

Hanna.

Nå?

Tiobxn (tar fram buketten).

Jo, vet du, jag gick förbi ett fönster för en stund sedan, och där låg sådana gentila rosor, riktigt snygga. Jag har aldrig sett en sån färgskala på några blommor, vet du. Det ä' riktigt stämning i dem. Och så tänkte jag, att du skulle vilja ha ett par, eftersom . . . eftersom vi ändå kommit hvarann närmare i dag.

Hanna (utan att laga emot blommorna').

Närmare . . . ?

Tiobin (håller dem mot hennes bröst).

Du ä' så vacker med blommor!

HANNA (kastar buketten i golvet och trampar på den).

Hur vågar du komma med sånt där!

(Paus.) Thorin.

Sant där . . . !

Hanna.

Fy!

Thorin.

Jag tänkte, när du ändå var fri . . .

Hanna.

Ska jag då aldrig, aldrig få vara människa, bara människa! Jag trodde åtminstone att du skulle låta mig få vara det. Men så har du inte beller sett annat, än att jag ä' »ett fruntimmer !»

(Paus.)

Thorin.

Se så, Hanna, nu får du inte vara ledsen på mig, om jag burit mig ut som en klumpbens. Hanna.

ib, Wille, jag har förlorat dig med! Thorin.

Det vill säga, jag har förlorat dig.

Hanna.

Grå nu, så ä' du snäll.

Thorin.

Ska vi inte träffas i eftermiddag?

Hanna.

Nej, inte i dag.

(.Ptms.)

Thorin.

Det ä' nog så, att det ä' mitt öde, att alltid vara olyckligt kär. Måtte jag nu bara bli en riktigt stor konstnär också.Hanna.

Stackars Wille!

Thorin.

Och nu vet jag ingen annan råd, än att gå bort och försöka bli riktigt ursinnigt kär i någon annan, ty förr bli väl inte vänner igen.

Hanna.

Ja, försök det! (Trycker hans hand.)

("Thorin går. Hanna står kvar och stirrar i gol/vet.)

Ada [från de inre rummen). Har Wille redan gått?

Hanna.

Ja.

Ada (går till henne).

Hur ä' det med dig, Hanna lilla? Du får inte gå och vara dyster.

Hanna.

Jag ä' så ensam, så alldeles ensam!

Ada.

Ah, hur kan du säga så!

Hanna.

Den, som kunde vara så lycklig som du, och vara nöjd med människorna och lifvet, som detä ! Ada.

Ja, man får inte begära för mycket. Du ska försöka att vara nöjd, Hanna, så blir allting ljust för dig.

Hanna (härdi).

Nej, det kan jag inte.Ada.

Jo, om du vill.

Hanna (nervöst).

Men jag vill inte heller. Jag vill bara bort härifrån. Gör mig en tjänst, Ada. Säg till någon att genast gå efter en vagn, och låt se'l1 jungfrurna komma in och bära ned min koffert.

Ada.

Ah, Hanna, det ä' inte ditt allvar!

Hanna.

Vill du göra mig den där tjänsten?

Ada.

Nej.

Hanna.

Då går jag ändå. (Går åt tamburen.) Ajö!

Ada.

Jag ska göra det.

Hanna.

Tack!

(Går in i de inre rummen.)

Walter (från sitt rum).

Ada!

Ada.

Ja.

WALTEK.

Jag tyckte, ni talade om vagn. Ska hon fara nu?

Ada.

Ja, hon bad mig skicka efter en vagn. Walter.

Således, förbil

Apa.

Ab nej! Du kan ju träffa henne sedan. Vet du, jag tror, att hon sörjer själv.

Walter.

Förbi.. !

Ada,

Du ska få se, Walter, bara hon hinner tänka ... Nej se, en liten, söndertrampad bukett!

(Tar upp Thorins bukett från golvet.)

Walter.

Söndertrampad! (Tar buketten.) Hon har fädd foten på den.

Ai>a.

Så synd!

Walter.

Hon älskar mig ännu! Nu, Ada, kan du gå efter vagn! Nu träffas vi nog igen. Hon älskar mig ändå!

Ada.

Gör bon! Ä' det blommorna, du ser det på?

Walter.

Ja, det ä' blommorna.

Bergeniijelm (utanför).

Ada!

Ada.

Ja.BerGENHJELM (*' därren från de inre rummen med en mängd duktyg i handen).

Nu har jag ritat åtta monogram. Nu kan du väl göra resten . . .

Ada (försöker kyssande tränga ut honom).

Äh, bara några till, så ä' du min lilla, söta Nippe-Nup! Jag kommer strax.

Beröenhjelm.

Kommer strax, va det ja. Kommer strax!

(Går tillbaka.)

Ada.

Ska jag inte säga till 0111 vagnen . ..? Men jag har lofvat.

Walter.

Grå du!

(Ada går ut i salen.)

WALTER (betraktar blommorna en stund, tar upp sin plånbok för att lägga in dem däri, får se ett papper, som fallit ur fickan på samma gång, som han tog upp plånboken, tar och vacklar upp del).

Brefvet! (Läser. Vänder bladet.) Hvad! —(Läser om igen.) Hon skulle då ...! (Läser på nytt. Mumlar.) Mitt hufvud!

Ada [från salen).

Nu ä' vagnen här. Lotten fick den genast-

— Hvad ä' det?Walter.

Om du visste!. . . Jag ä' ett nöt, ett himla-nöt, ett dumliufvud, en riktig stock! — Men, det ä' detsamma nu ..

Ada.

Hvad ä' det då?

Walter.

Allting ä' bra igen! Kan du fatta det? Jag kan det inte själf. Men det ä' så. Allting ä' bra igen! (Omfamnar Ada.)

Ada, vet du livad det vill säga att vara lycklig?

Ada.

Tyst, där ä' jungfrurna! De ä' så nyfikna.

Kom så går vi ut. (Drar honom med sig ut i salen.)

(Jungfrurna från salen. Gå in till höger och komma strax därpå ut igen med Hannas koffert, som de hära ut genom tamburen. Strax därefter Hanna från de inre rummen. Ser sig omkring, stannar, tvekar, går slutligen bort åt vänster, böjer sig ned och tar upp ringen, torkar den med sin näsduk och lägger den på ett obemärkt ställe på spegelbordet. Spritter till.)

Walter (från salen).

Du tog ändå upp ringen.

Hanna.

Den behöfver väl inte precis ligga, tills den sopas ut heller.

(Går åt tamburen.)

Walter (ställer sig framför henne).

Hanna, du älskar mig ännu. Hanna.

Nej, det gör jag inte.

Walter.

Jo, jag vet det.

Hanna (skrattande).

För att jag tog upp ringen! Dina inbillningar gör dig verkligen löjlig.

Walter.

Jag vet det ändå.

Hanna .

Nej, säger jag, det vet du inte. Och låt mig nu gå. Jag tycker vi haft tillräckligt med förklaringar.

Walter.

Jag vill bara visa dig en sak. (Drar fram plånboken och tar upp blommorna.) Känner du igen den här lilla buketten? För en stund sedan låg den trampad och bortkastad på golvet. Vet du hvad den säger mig?

Hanna.

Hvad skulle den kunna säga?

Walter.

Mycket.

Hanna.

Ah! . . .

Walter.

Jag såg den, medan den ännu var dagg-stänkt och frisk. Det var förtjusande rosor. Hvarför ville du inte ha dem?

Hanna.

Det behöfver jag inte tala oin för dig.

Walter.

Du, soin ä' så betagen i rosor! Hur kunde du trampa på dem?

Hanna.

Det har du inte med att göra.

Walter.

Det var därför, att de burit fram till dig något, som du måste stöta ifrån dig, något, som upprörde dig, ty det ville tränga ut något annat, som ännu satt kvar hos dig och satt fast med rötterna, — din kärlek till mig.

Hanna.

Du ställer upp gåtor och gissar dem själf.

Walter.

Och gissar rätt. Jag ska alltid bära de kär stackars blommorna hos mig. Och om du nu går ifrån mig och blir borta i årtal, så ska jag inte förtvifla för det. De ska säga mig hvar dag, när jag vill, att det ändå inte ä' slut. att du älskar mig ännu.

Hanna.

Om det kan göra dig ett nöje att tro det, så var så god. Och nu vill jag gå. Jag har en vagn som väntar.

WALTER (ställer sig framför henne).

Så stolt!

Hanna.

Låt mig komma fram! Waltek.

Nu skulle pappa se dig!

Hanna.

Släpp mig fram, hör du!

Walter.

Tror du inte jag förstår, hvarför du vill gå. Bara af stolthet. Därför att jag misstänkt dig vara så simpel att inte älska mig för min egen skull, utan för min förmögenhet. Och för att jag ska få orätt, kastar du bort allt värdefullt du har, lycka, anseende, ett bekymmerslöst lif för att välja en annan man, inte heller för hans egen skull, utan för hans fattigdoms. Du har inte något annat sätt att bevisa din oskuld, stackars liten, och därför tar du det.

Hanna.

Ja, därför tar jag det.

Walter.

Men jag har ett annat sätt att bevisa den,

Hanna.

Har du!

Walter.

Jag vet, att du älskar mig för min egen skull.

Hanna.

Du talade 0111 bevis.

Walter,

Ja, jag vet hvem du väntade i går.

Hanna .

Nå, hvem? Walter.

Mig.

Hanna.

Om du tror det nu, hvarför trodde du det inte i går?

Walter.

I går gick jag i sömnen.

Hanna.

Hur vet du det i dag, då?

Walter.

Jag iick veta det nyss. (Tar fram brefvct.) Det står här.

Hanna (häftigt).

Fick du det verkligen i går?

Walter.

J a.

Hanna (hastigt).

Det trodde jag inte. — Men du läste det i nte ?

Walter.

Jo-o, det gjorde jag allt. . .

Hanna.

Hvad menar du, då?

Walter.

Ser du, det var så . . . Pappa kom . . . Ja, vet du, jag ä ett nöt, och jag skäms som en skolpojke.

Hanna.

Nå-å? — Nå-å?Walter.

Du säger, att jag inte förstår lifvets glädje. Ocli det ä' sant, har varit det åtminstone. Arbeta och förvärf va, det iick jag lära mig var det förnämsta, och 0111 jag också ibland känt det som ett ok, sa förstod jag ändå inte, att det tryckte för hårdt. Men nu börjar jag fatta, hur mycket det klämt ihjäl för mig. Och i går höll det på att förstöra min lycka.

Hanna.

Din lycka?

Walter.

Vet du, hvad det tog bort för mig? — Jag skäms att säga det. Förlåt mig, Hanna! Förlåt mig, min lilla älskade flicka! Det ä' mitt fel alltihop.

Hanna.

Hvad tog det bort för dig?

Walter.

Jag skäms . . . Det tog bort en del af ditt bref, bästa hälften.

Hanna.

Af mitt bref? '

Walter.

Vill du se, hur långt jag läste? (Tar fram brefvet.) Första sidan. Så vände jag bladet, läste första ordet. Ja, och så lades arbetsoket på. Pappa kom med en underrättelse, en order, och så var jag. inne i maskineriet igen, glömdebort både dig och mig och den började meningen, trodde helt enkelt, att jag läst brefvet till slut.

H ANNA (ser i brefvet och pekar). Läste du bara dit?

Walter.

Ja,

Hanna.

Till »god natt, god natt»?

Walter.

J a,

HANNA (brister i skralt).

O, gud, hvad du ä' för en dromedar?

Walter (skrattande).

Ja.

Hanna.

Åh, det ä' rakt ingenting att skratta åt. När läste du det andra, då?

Walter.

Nyss. (Läser ur brevet.) »Men om du händelsevis skulle bli ledig och komma hem, så knacka på min dörr. För dig ä' jag nog vaken.»

— Vill dir nu påstå, att du inte älskar mig?

Hanna.

Hvarför kom du hem och knackade på, när du inte hade läst brevet till slut?

Walter.

Jag kom af mig själf.Hanna.

Ä' det sant?

Walter.

Så sant som jag lefver.

Hanna.

Jag trodde, du tänkte jag sof, och inte brydde dig om att vänta.

Walter.

Hur kunde du tro mig om det?

Hanna.

Hur kunde du tro mig om att ha ett rendez-vous ?

Walter.

Hvad skulle jag tänka?

Hanna.

Och du kom af dig själf för att se 0111 jag var vaken! Bara för min skull?

Walter.

Bara för din skull.

Hanna.

Då längtade vi bägge! (Kysser honom vild t.) (Paus.)

Walter.

Nu tror jag på dig för alltid, du må ha så många vänner du vill!

Hanna.

Jai>' har inga vänner.

o o

Walter.

Har du inte?..Hanna.

De vill inte lita mig till vän, bara till väninna, För dem ä' jag inte annat än ett fruntimmer!

Walter,

Men ä' du då inte en liten kvinna?

Hanna.

Jo, för dig. Jag ä' din lilla Hicka. Men för de andra ville jag vara en människa, bara människa, som de ä' för mig. Men, det ä' det, de inte vill låta mig vara, som de inte kan förstå att jag vill, inte ens du.

Walter.

Jo, nu förstår jag, och du får vara nöjd med det.

Hanna.

Nej, det ä' jag inte. Jag försöker allt 0111 igen. Jag vill ha vänner, många, många vänner!

Walter (förstående).

Din värld ä' för trång.

Hanna.

Ja, jag sitter som prinsessan i sagan i mitt torn och längtar ut i världen, längtar efter människor!

(Paus.)

Bergenhjelm.

Ada! — Hvar håller du hus! (L dörren.)m Nu har jag knogat ihop tjugutre . . . (Får se Hanna och Walter.) Ah! . .
.Hermens (*från salen. Uppretad*).

Det ä' en vagn, som står utanför . . . (*Observerar situationen.*) Nå, det var rätt! (*Till Hanna.*) Jag kunde väl tro, att du ändå skulle tänka litet på gamla farbrors ord.

(*Klappar om Hanna och Walter.*)

Fru Hermens (*i salsdörren. Efter henne Ada*).

Ä' det någon som vill äta frukost i dag?

Walter.

Ja då, mamma lilla! Det vill vi allihop.

Fru Hermens.

Nå, gud ske lof!

ANNA WAHLENBERG:

Stora barn och små. Nya skisser. 2.25.

»Säkert ur att för sommaren kan man ej ömka sig en lämpligare hok att tnga med i hängmattan.» (Östgöta Kuriren).

»Ett varmt hjerta, ett öppet öga, en flärdlös, mycket tilltalande stil och en betydande talang att berätta, karaktärisera henneg för-fattaresknp. — Äfven humorn och det glada lynnet äro företrädde i berättelserna, hvilkas doft af fin kvinlighet och nobel känsla dock utgör deras bästa egenskap.» (Skånska Aftonbladet.)

»Förf.H fina, kvinliga känsla och hennes älskvärda lynne göra sig i lika grad gällande. Det är sullynt att en författarinna är begäfrad med en så öfverlägsen humoristisk blick.»

(Morgonbladet Köpenhamn.) a Angenäma små utkast.» (Göteborgsposten.)

I livardagslag. Skisser. 2: 25.

» Vaken iakttagelseförmåga, lefvande framställningskonst, friskhet och godt lynne i uppfattningen och kvickhet och humor känneteckna den.D (Nordisk Tidskrift.)

Underliga vägar. Skildring. 3 kronor.

»— En lijfull fart och ett spelande godt lynne. —»

(Göteborgs Handelstidning.) a Ett af de bästa arbeten vår nyaate litteratur frambragt.»

(Sydsvensk» Dagbladet.)

Små själar. En hvardagshistoria. 2: 50.

uFriskhet » uppfattning som formgifning utgör berättelsens mest kännetecknande egenskap. — —
Karaktäriseringen af figurerna blir derigenom skarp och markerad ocli flödar af präktigt funna små.' drag.»
(Göteborgs Hand.- o. Sjöfartstidning.)

Hos grannas. Skisser. 1: 75.

»— Anna Wahlenbergs skisser röja ofta god iakttagelseförmåga, fiärdfrihet och oförvillad blick på lifvet.» (C. D. W. I Vårt Land.)

»Bjuder en angenäm och underhållande lektyr, med sanning och god smak uti.» (Ny Svensk Tidskrift.)

"å vakt. Komedi i 3 akter. 1: 25.

Digitaliserad av Projekt Runeberg och publicerad på <http://runeberg.org/tvvalsprk/>.

Konverterad till .pdf, .epub, .mobi och .txt av Arkivkopia och publicerad på <https://arkivkopia.se/sak/runeberg-tvvalsprk>.

Filen skapad 2018-12-17 14:41:37.843126